

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER.

1^E JAARGANG

WOENSDAG 23 AUGUSTUS 1916

No. 34

INHOUD

Blz.

DE FEDERAL FARM LOAN ACT IN DE VEREENIGDE STATEN.	521
De voorziening met margarine	522
De Vereenigde Staten en Zuid-Amerika	523
De Rijksmiddelen	524
De Britsche regering en de Australische zinkproductie..	524
BOEKAANKONDIGING.....	525
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	526
MAANDCIJFERS:	
Overzicht der Rijksmiddelen	526
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	527—535
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

DE FEDERAL FARM LOAN ACT IN DE VEREENIGDE STATEN.

In het nummer van 5 April 1916 (blz. 197) vestigden wij de aandacht op het toenmaals in de Vereenigde Staten aanhangige wetsontwerp, dat de bevordering van het landbouwcrediet van Staatswege ten doel had. Blijkens de thans ontvangen Amerikaansche tijdschriften is de Federal Farm Loan Act, vulgo genaamd de Rural Credits Bill, op 17 Juli l.l. tot wet verheven. De aanneming was reeds den 27en Juni in het Huis van Afgevaardigden en den daaropvolgenden dag in den Senaat geschied, maar President Wilson wilde zijne handteekening niet onder het ontwerp plaatsen, zonder in een begeleidend schrijven uiting te geven aan de gevoelens, welke hem bezielde nu een zijner vurigste wenschen vervuld werd. „It is with a feeling of profound satisfaction not only, but of real gratitude, that we have completed this piece of legislation”, zoo schrijft hij. „I sign the bill, therefore, with real emotion. I look forward to the benefits of this bill not with extravagant expectations, but with confident expectation, that it will be of very wide-reaching benefits, and incidentally, it will be of advantage to the investing community, for I can imagine no more satisfactory and solid investment than this system will afford those who have money to use”.

Inderdaad kan de beteekenis van de nieuwe wet niet gemakkelijk overschat worden. In een jong land als de Vereenigde Staten, waar de waarde van bouwen weiland veel meer aan schommelingen onderhevig is dan in het oude Europa, vormen hypotheken niet eene belegging die als bij ons voor minderjarigen in aanmerking komt. De rentevoet is dan ook hoog, speciaal in de westelijke Staten, waar niet zelden 8 pCt. en meer bedongen kan worden. De democratische partij heeft er steeds voor geijverd de landbouwers te dezen opzichte te helpen en eindelijk zijn zij er, juist vóór de presidents-verkiezing, in geslaagd. Den hoofdinhoud der wet deelden wij de vorige maal reeds mede. Gemakshalve zullen wij dezen hier in het kort herhalen, waarbij wij tevens gelegenheid zullen hebben op enkele punten te wijzen, welke toen buiten beschouwing gebleven waren.

Onder het oppertoezicht van een Federal Farm Loan Board, bestaande uit den Secretary of the Treasury en vier door den President te benoemen leden, worden twaalf Federal Land Banks opgericht, die elk in haar district als hypotheekgevers zullen optreden. Het systeem is dus gelijk aan dat van de Federal Reserve Act. De Federal Land Banks zullen aanvankelijk ieder een kapitaal hebben van \$ 750.000 verdeeld in 150.000 aandelen van \$ 5. Deze aandelen zullen aan het publiek aangeboden, en voorzoover niet geplaatst, door de Regeering worden genomen, welke er echter nooit dividend op zal mogen ontvangen.

De Land Banks zullen gewoonlijk niet rechtstreeks gelden op hypotheek uitzetten, maar door bemiddeling van de National Farm Loan Associations, die op verzoek van 10 of meer landbouwers uit een bepaalde streek, welke tezamen minstens \$ 20.000 op hypotheek

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende, alsmede gegevens voor de afdeling „Statistieken en Overzichten” gelieve men te zenden aan het secretariaat, Geldersche Kade 21 b, Rotterdam, telefoon No. 10685.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

22 AUGUSTUS 1916.

Wat den toestand van de Nederlandsche geldmarkt betreft, kunnen wij ditmaal kort zijn. Geld blijft steeds ruim. Privaat-disconto noteert onveranderd 1 à 1½ pCt.; prolongatie 1¾ pCt.

Het zal wel haast onnoodig zijn er op te wijzen, dat de geldruimte haar invloed zal doen gelden op de dezer dagen plaats vindende inschrijving op schatkistpapier. De Regeering zal er wel in slagen, het gevraagde bedrag tot een zeer lage rente te verkrijgen.

Na eenige weken van vacantie-rust, schijnt het emissiebedrijf weder ter hand te zijn genomen; enkele industriële obligatieleeningen werden toch sedert de vorige week aan de markt gebracht.

* * *

Voor het eerst sinds October 1914 heeft de goudvoorraad van de Nederlandsche Bank in de afgelopen week een vermindering ondergaan. Opmerkelijk is het, dat evenals bij de goudremises in September en October 1914 de vermindering uitsluitend den voorraad gouden munt betreft: deze nam thans met rond een millioen gulden af. De zilvervoorraad, die sedert Mei j.l. door nieuwe aanmuntingen en het in circulatie brengen van meer zilverbons geleidelijk tot een normaal bedrag was vermeerderd, is de laatste weken weer achteruitgaande.

Mandels

Golan

wenschen te leenen, moeten worden opgericht. Het kapitaal van zulk eene association moet altijd minstens 5 pCt. bedragen van de verstrekte hypotheaire leeningen en dit kapitaal moet door de landbouwers zelf verstrekt worden in verhouding tot de door hen geleende sommen. De association ontvangt de benoedigde gelden van de Federal Land Bank, maar moet dan ook voor 5 pCt. van dat bedrag à pari in het kapitaal der Land Bank deelnemen. Deze aandeelen worden als onderpand door de Federal Land Bank bewaard en evenzeer bewaart de association de aandeelen der hypotheekgevers als waarborg. Men heeft hier dus te doen met een soort van credietvereniging. De door de Regeering eventueel te nemen aandeelen zullen op deze wijze geleidelijk bij de associations terechtkomen.

In districten waar geen association op den boven vermelden grondslag kan worden gevormd, mag door bemiddeling van agenten geleend worden, die daarvoor eene provisie van hoogstens $\frac{1}{2}$ pCt. per jaar zullen genieten. De leeningen zullen hoogstens \$ 10.000 en minstens \$ 100 groot moeten zijn en mogen 50 pCt. van de waarde van het land en 20 pCt. van de waarde der blijvende improvements niet overtreffen. Alleen eerste hypotheeken zijn geoorloofd. De looptijd moet liggen tusschen 5 en 40 jaren, en behalve rente moet steeds ook aflossing bedongen worden, op basis van een annuïteit.

De rentevoet mag nooit dien der geplaatste pandbrieven met meer dan 1 pCt. overtreffen en in geen geval hooger zijn dan 6 pCt. De Federal Land Banks mogen pandbrieven uitgeven tot het twintigvoud van het gestorte kapitaal, en dus zal zelfs zonder verdere uitbreiding van het aandeelenkapitaal voor \$ 180.000.000 aan pandbrieven in omloop kunnen worden gebracht. Feitelijk is door het systeem van verplichte deelneming in het kapitaal het bedrag onbepert geworden. Een andere vraag is echter of het mogelijk zal zijn, zulke groote bedragen aan pandbrieven te plaatsen. Het object is bij de Amerikanen vrij onbekend en het is wel mogelijk dat de republikeinsche Wallstreet de werking van de democratische wet zal trachten tegen te gaan door zich afkeerig te toonen van de pandbrieven. In ieder geval zal wel onderscheid gemaakt worden tusschen de obligatiën der verschillende Federal Land Banks; de banken der westelijke districten zullen wel hooger interest te betalen hebben dan die van de meer in cultuur gebrachte oostelijke- en midden-staten. Hier staat tegenover dat het semi-officieele karakter der Federal Land Banks een faillissement dezer instellingen feitelijk tot de onmogelijkheden maakt. Voorts zijn de bonds vrijgesteld van alle belastingen, ook van den income-tax, hetgeen in verband met de bestaande neiging om dezen steeds te verhoogen, van groot belang is. Charles Calwell, president van de Corn Exchange National Bank of Philadelphia, is van oordeel, dat het publiek aan de pandbrieven de voorkeur zal geven boven eerste-rangs-spoorweg-obligatiën.

Wij wezen er in het vorige artikel reeds op, dat de Nederlandsche hypotheekbanken, welke in de Vereenigde Staten haar arbeidsveld vinden, door deze nieuwe wet een moeilijken tijd tegemoet zullen gaan. In de eerste jaren zullen zij nog weinig van de concurrentie bemerken: eene organisatie, als hierboven weergegeven, kan niet in eens op groote schaal werken en bovendien bedragen de hypotheeken, aan landbouwers verstrekt, meer dan \$ 4.000.000.000, zoodat er voorloopig nog wel plaats is voor een nieuwen concurrent, maar op den duur moet toch de rentestand voor „farmloans” dalen en dan zal de marge voor de Nederlandsche hypotheekbanken niet voldoende meer zijn.

Wel zullen haar nog de farmloans boven \$ 10.000 en de leeningen op huizen en terreinen in de steden overblijven, maar het risico is dan veel minder verdeeld dan tot dusverre.

In ons vorig artikel trachtten wij reeds aan te toonen, dat men uit een nationaal standpunt niet rouwig zal behoeven te zijn over liquidatie van deze hypotheekbanken. Er zal na den oorlog genoeg kapitaal in andere zaken kunnen belegd worden, die ons land meer tot nut zullen strekken, dan de energielooze belegging in hypotheeken in een ander land.

L. H. v. L.M. *alp*

DE VOORZIENING MET MARGARINE.

Een medewerker schrijft ons:

Het mag eenige verwondering wekken, dat toen een tweetal maanden geleden op verschillende plaatsen ten onzent tegen de duurte, en in verband daarmee tegen den uitvoer van Nederlandsche producten, gemanifesteerd werd, er feitelijk geen klachten over de duurte en te ruimen uitvoer van margarine geuit werden. Allerlei artikelen werden bij name genoemd, waaronder boter en kaas, hoewel die steeds in voldoende mate en tegen normale prijzen verkrijgbaar geweest zijn, maar margarine was daar niet bij. Dit was te opvallender, omdat juist een paar maanden te voren voor de tweede maal tijdens den oorlog de margarineprijzen verhoogd waren geworden, waardoor b.v. soorten als „Solo” en „Vitello”, wel de hoofdsorten, die voor de volksvoeding in aanmerking komen, van 40 op 50 cts. per $\frac{1}{2}$ K.G. waren komen te staan en dus een prijsverhoging van 25 pCt. ondergaan hadden.

Door de maatregelen der regeering tot invoering van „normaal-margarine” tegen een maximumprijs van 45 cent per pond wordt nu ongezoekt weer eens de aandacht op dit artikel gevestigd, zoowel wat de prijzen als den uitvoer aangaat.

De normaal-margarine is dezelfde kwaliteit margarine, die fabrikanten onder andere benaming en van een aanduiding van herkomst voorzien, tegen 50 cent per pond in den handel brengen. De verkoop tegen 45 cts. beteekent dus voor de fabrikanten eene aanmerkelijke winstderving, voor enkele zelfs een zuiver verlies, en hierin ligt dan ook de verklaring, waarom althans voor het publiek normaal-margarine geene aanduiding van herkomst draagt. Het behoeft toch geen betoog, dat een aan Vitello gewend publiek voortaan alleen „normaal-margarine Van den Bergh” zou koopen, zoo de pakjes van een aanduiding van herkomst voorzien waren; immers het enige verschil, dat tusschen de beide margarine's bestaat, is er een van prijs. Door het weglaten van de aanduiding van herkomst wordt nu verkregen, dat het publiek, hetwelk aan de zekerheid, Vitello te ontvangen tegen 50 cts., de voorkeur geeft boven de kans, een andere in kwaliteit gelijkwaardige margarine van andere herkomst tegen 45 cts. te verkrijgen, Vitello blijft koopen en dus de winstderving van den fabrikant beperkter wordt dan indien hij zijn naam op de pakjes deed vermelden. Tevens wordt bereikt, dat het publiek, voor wie de normaal-margarine juist bestemd is, maar geen 50 ct. per pond kan betalen, tegen den ouden prijs van 45 ct. dezelfde kwaliteit margarine als vroeger bekomt.

Is om deze reden de getroffen regeling eene gelukkige, zij is het ook, omdat de distributie der normaal-margarine buiten de Regeering omgaat, en dus geheel in dezelfde banen verloopt als gewoonlijk. Door het voorschrift, dat door het aanbrengen van bepaalde lettergroepen op de verpakking de Regeering steeds van elk pakje de herkomst moet kunnen nagaan, wordt tevens groote mate van zekerheid verkregen, dat de fabrikanten niet een slechter kwaliteit als normaal-margarine verkoopen dan zij tegen 5 cts. hooger prijs onder andere benaming en aanduiding in den handel brengen.

Het feit, dat de regeering de aandacht wijdde aan de eenvoudiger kwestie van de duurte van de volksmargarine, doet vanzelf veronderstellen, dat zij zulks ook deed ten aanzien van de zooveel belangrijker

vraag: de voorziening met eetbare vetten in het algemeen en den daarmee samenhangenden uitvoer. Het ligt voor de hand aan te nemen, dat de te treffen maatregelen voorshands een beperking beoogen van den uitvoer, met name van margarine, als zijnde vrijwel het eenig eetbare vet, dat nog uitgevoerd wordt. Beperking van dien uitvoer is noodig te achten, doordien we bezig zijn reeds van het 4e kwartaal 1915 af, op onze voorraden vetten en grondstoffen voor de margarine-industrie in te teren. In hoedanige mate zulks het geval is, is niet zoo gemakkelijk vast te stellen, doordien de statistiek de technische kwaliteiten van oliën en vetten, die ook voor spijsdoeleinden gebezigd worden, niet onderscheidt van de betere voor consumptie bestemde soorten. Toch valt wel een vrij betrouwbare raming te maken, door de in- en uitvoeren te vergelijken van alle grondstoffen, die in de betere kwaliteiten voor margarinefabricage in aanmerking komen. Uit te sluiten zijn dan allereerst de dure spijsoliën als olijfolie, raapolie en papaverolie, alsmede technische oliën en vetten als traan, palmolie, lijnolie en beendervet. Niet te verwaarloozen is echter sojaolie, omdat deze, al wordt ze ten onzent voornamelijk bij de zeepfabricage gebezigd, na hydreeeren toch als spijsvet in aanmerking kan komen, evenals de eveneens te harden grondnotenolie en sesamolie.

Van de invoeren tot verbruik der oliën en vetten, welke in de goede kwaliteiten voor spijsdoeleinden geschikt zijn te maken, krijgen we dan het volgende beeld (grondnoten en sojaboonen omgerekend in olie):

	1e halfjaar 1915	2e halfjaar 1915	1e halfjaar 1916
Copra	140.893 ton.	69.395 ton.	42.350 ton.
Kokosnootolie..	7.117 "	5.104 "	18 "
Grondnotenolie	12.179 "	5.434 "	— "
Eetb. Margarine	93 "	32 "	10.111 "
Ruwe margarine	13.908 "	24.804 "	5.819 "
Katoenolie ..	45.098 "	19.677 "	16.206 "
Sesamolie	12 "	260 "	52 "
Reuzel	12.069 "	6.256 "	8.291 "
Talk, roet en smeer	26.217 "	14.603 "	5.417 "
Sojaolie	13.007 "	11.818 "	5.073 "
Totaal	270.593 ton.	157.383 ton.	99.337 ton.

De uitvoer uit het vrije verkeer over dezelfde perioden voor de gemelde artikelen verhoudt zich als volgt:

	1e halfjaar 1915	2e halfjaar 1915	1e halfjaar 1916
Copra	95.360 ton.	11.485 ton.	— ton.
Kokosnootolie..	7.437 "	7.801 "	6.155 "
Grondnotenolie	8.747 "	5.694 "	3.525 "
Eetb. margarine	58.100 "	80.860 "	74.276 "
Ruwe margarine	3.133 "	201 "	406 "
Katoenolie ..	11.151 "	3.358 "	84 "
Sesamolie	961 "	668 "	455 "
Reuzel	1.900 "	151 "	39 "
Talk, roet en smeer	13.378 "	4.150 "	1.486 "
Sojaolie	875 "	155 "	— "
Totaal	201.042 ton.	114.523 ton.	86.426 ton.

De saldo-invoeren der gezamenlijke artikelen zijn bijgevolg:

	Invoer	Uitvoer	Saldo-invoer
Over het 1e halfj. 1915	270.593 ton	201.042 ton	69.551 ton
" " 2e " 1915	157.383 "	114.523 "	42.860 "
" " 1e " 1916	99.337 "	86.426 "	11.911 "

Dat het saldo-invoer over de eerste zes maanden van 1916 niet voldoende is om ons eigen verbruik te dekken blijkt uit eene vergelijking met de in- en uitvoeren over normale jaren. Nemen we als zoodanig de drie laatste jaren voor den oorlog, dan vinden we voor de reeks der bovenbedoelde artikelen:

	Totaal invoer	Totaal uitvoer	Saldo- invoer	Gemiddeld verbruik
Over 1911	288.324 ton	228.576 ton	59.748 ton	} 65.000 ton
" 1912	336.001 "	259.707 "	76.294 "	
" 1913	338.119 "	279.159 "	58.960 "	

Uit deze berekening is nu gemakkelijk af te leiden; dat we over het eerste halfjaar 1916 van onze voorraden grondstoffen minstens 20.000 ton hebben ingeteerd. Oppervlakkig beschouwd schuilt hierin voor onze vetvoorziening vooralsnog geen gevaar, omdat ons saldo-invoer over 1915 aanmerkelijk grooter (112.411 ton — 65.000 ton = ca. 47.500 ton) was dan ons verbruik. Doch hieruit volgt allerminst, dat we thans over dezelfde voorraden beschikken als in overeenkomstige perioden van vorige jaren. Dit blijkt uit een vergelijking der in- en uitvoeren van de beide oorlogsjaren:

	Totaal invoer	Totaal uitvoer	Saldo- invoer	Gemiddeld saldo
1914	294.103 ton	264.100 ton	30.003 ton	} ca. 70.000 ton
1915	427.976 "	315.565 "	112.411 "	

Blijkens deze cijfers is het saldo-invoer over 1914 niet voldoende geweest om ons verbruik over dat jaar te dekken en de voorraden op de normale hoogte te houden; het zeer aanzienlijke invoer-surplus over 1915 is dan ook op 10.000 ton na noodig geweest om de voorraden weer aan te vullen. De geringe aanvoer in 1916 nu is niet alleen in staat geweest die 10.000 ton, welke we bij begin Januari 1916 méer hadden dan we in dezelfde maand van normale jaren gemiddeld bezaten, te doen interen, doch heeft bovendien in onzen normalen voorraad een gat van nog eens 10.000 ton geslagen; m. a. w. niettegenstaande de zeer gunstige aanvoeren in 1915 beschikken we thans over ca. 10.000 ton grondstof minder dan normaal.

Hoe groot die voorraad eigenlijk is, zal natuurlijk alleen op te maken zijn door een inventarisatie. Men kan aannemen, dat een fabriek, om normaal dóor te kunnen werken, voor minstens twee maanden voorraad moet bezitten, voor binnen- en buitenlandsch gebruik gezamenlijk komt dit dan neer op 2×14.000 ton uitvoer plus 2×5000 ton eigen gebruik, dus ca. 35 à 40.000 ton. Gelet op hier en daar tot uiting komende klachten, mag men wel vermoeden, dat de voorraden in geen geval grooter zijn dan dit bedrag.

Op zichzelf is dit nog niet verontrustend, daar bij eventueele stremming van den aanvoer, waarmee uiteraard een stilstaan van den export gepaard moet gaan, de voorraad in allen gevalle voor een zeven à acht maanden normaal binnenlandsch verbruik zou strekken. Hield de export niet terstond op, dan werd vanzelf de zaak bedenkelijker, omdat na een maand lang export zonder aanvoer de voorraad geslonken is tot een 20 à 25.000 ton en nu dus slechts voor 4 à 5 maanden normaal binnenlandsch gebruik toereikend is. Het is juist deze omstandigheid, die tot voorzichtigheid maant en de vraag doet stellen, of het niet wenschelijk is een zekeren voorraad grondstof voor binnenlandsch verbruik te reserveeren en den uitvoer automatisch te doen ophouden, zoodra men de reserve gemaderd is.

Men zou dan voor de bovengenoemde oliën en vetten moeten nagaan, welk deel geschikt is te maken voor consumptie en welk deel alleen dienen kan voor technische doeleinden (zeep, kaarsen, looierij). Het margarine-verbruik ten onzent schatten we op een goede 3000 ton per maand; een reserve van ten minste 25.000 ton grondstof daarvoor is wel noodig te achten. De ervaring in Duitschland heeft te goed geleerd, welk een factor van beteekenis een goede vetvoorziening is.

DE VEREENIGDE STATEN EN ZUID-AMERIKA

Reeds méer dan eens is in deze kolommen mededeeling gedaan van de plannen, die sedert den oorlog in de Vereenigde Staten zijn beraamd, en de maatregelen, die zijn genomen met het doel om, nu de Duitsche concurrent tijdelijk van het terrein is verdwenen en de Engelsche exporteur voor tal van moeilijkheden is geplaatst, de economische banden met de

Zuid-Amerikaansche republieken nauwer aan te halen.

Zal het den Noord-Amerikanen gelukken hun oogmerk te bereiken?

Ongetwijfeld is tot dusver reeds heel wat gedaan. Steun van officiële en semi-officiële zijde is hierbij aan de beweging ruimschoots ten deel gevallen. Het Bureau of Domestic & Foreign Commerce heeft reeds dadelijk aan het vraagstuk zijn volle aandacht gewijd. Een aantal onderzoekingen is ingesteld en verscheidene officiële publicaties hebben het licht gezien, waarin de mogelijkheid van een uitgebreiden handel met de verschillende deelen van Zuid-Amerika wordt uiteengezet. De Federal Trade Commission heeft een wijziging van de Sherman Anti-Trustwet in overweging gegeven, waarbij den Amerikaanschen producenten toegestaan wordt zich voor den verkoop hunner producten in vreemde landen aaneen te sluiten, lichamen als de in 1914 opgerichte National Foreign Trade Council, the Chamber of Commerce of the United States, the American Manufacturers' Export Association en the National Association of Manufacturers hebben in aanprijzing van nauwer handelsrelaties met Zuid-Amerika met de laatste Pan-Amerikaansche congressen gewedijverd.

Ook daden zijn te vermelden. De National City Bank, die reeds tevoren in verschillende staten van Zuid-Amerika haar belangen had, is voorgegaan door in Brazilië, Argentinië en Uruguay een reeks bijkantoren te vestigen. Zij is het ook geweest, die den stoot heeft gegeven tot de oprichting der American International Corporation, onzen lezers bekend. De Corporation beperkt haar arbeidsveld weliswaar niet tot Zuid-Amerika, doch is niettemin, behalve op scheepvaartgebied, in de eerste plaats op het terrein van den Zuid-Amerikaanschen handel werkzaam geweest. Onlangs werd zelfs bericht, dat de Corporation was overgegaan tot oprichting eener afzonderlijke onderhoorige Latin-American Company, welke de financiering van een reeks van veel kapitaal vereischende ondernemingen in Zuid-Amerika ten doel zal hebben.

Dat dit alles een imposanten indruk maakt, kan kwalijk worden ontkend. Zonder twijfel is hiermede voor een inniger economische relatie tusschen de beide deelen van het Amerikaansche vasteland een basis gelegd en zijn de voorwaarden aanwezig, waaronder intensiever handelsverkeer zich zou kunnen ontwikkelen. Wil dit echter inderdaad tot stand komen, dan moet de beweging zich uitbreiden en moeten in de eerste plaats de Amerikaansche industrie en exporthandel krachtig medewerken. Hiermede schijnt het evenwel niet zoo vlot te gaan als wel werd gewenscht.

Reeds in een der laatste maandelijksche circulaire van der National City Bank, die in vroegere nummers steeds de noodzakelijkheid van actieve deelneming der Amerikaansche industrie aan de Zuid-Amerikaansche plannen bepleitte, kon men de spijtige opmerking lezen dat „American manufacturers have been kept busy by old customers and had little inducement to look abroad for new ones”. En in het ook in ander opzicht zeer belangrijke artikel, door den hoogleeraar aan de Columbian University, Seligmann, in het laatste nummer van het (Engelsche) Economic Journal aan de „Economic influence of the war on the United States” gewijd, wordt het onomwonden gezegd: „Wat tot dusver is tot stand gebracht is van geringe betekenis vergeleken met wat had kunnen geschieden. De waarheid is, dat banken en fabrieken het zoo druk hebben gehad met het maken van grove winsten op oorlogsbestellingen, dat zij volkomen gefaald hebben hun voordeel te doen met de voorbeeldeloze mogelijkheden, die hun in Zuid-Amerika waren geopend. Een meer kortzichtige politiek, waarbij de toekomst aan het heden wordt opgeofferd, zal moeilijk te vinden zijn.” En enkele regels verder: „The failure of the United States to utilise a golden opportunity is as lamentable as it is probably welcome to the commercial interests of its competitors.”

Tegenover de talrijke optimistische voorstellingen van Amerikaansche zijde en de dikwijls van zekere vrees getuigende beschouwingen in Engelsche en Duitsche bladen is het goed ook van uitingen als deze kennis te nemen.

DE RIJKSMIDDELEN.

Door 's Rijks schatkist werd uit de maandelijks gepubliceerde middelen in de maand Juli 1916 ontvangen een bedrag van f 18.116.882, dat is f 2.443.363 meer dan in Juli 1915 en f 1.598.643 meer dan in dezelfde maand van 1914. Het een twaalfde gedeelte der raming werd met f 2.868.466 overtroffen.

Dezelfde factoren, waarop wij in ons overzicht in no. 29, blz. 444 en 445, de aandacht vestigden, deden zich ook ten opzichte van de ontvangsten in de afgelopen maand gelden. Afscheiden van de stijging der opbrengst van de directe belastingen, welke geheel komt op rekening van de vervanging van de bedrijfsbelasting door de inkomstenbelasting, valt enerzijds te wijzen op een groep middelen, welke, naar wel niet te betwijfelen valt, sterk ten gunste beïnvloed worden door de buitengewone omstandigheden, terwijl daartegenover een aantal andere middelen uit gelijken hoofde sterk gedrukt wordt. Als meest sprekend voorbeeld van de eerste groep zij gewezen op den suikeraccijns, die, met inbegrip van de opcenten ten behoeve van het Leeningfonds 1914, in de laatstverstreken maand meer dan f 4.528.000 opbracht tegen f 2.660.000 in Juli 1915 en f 2.593.000 in Juli 1914. Bij de vergelijking met laatstgenoemd bedrag dient in aanmerking te worden genomen, dat Juli 1916 vijf betaaldagen van den suikeraccijns telde, derhalve een meer dan Juli 1914. Dit neemt intusschen niet weg, dat eene stijging als uit de zoeven gegeven cijfers spreekt, niet als normaal kan worden beschouwd. Dit geldt, zij het in veel mindere mate, evenzeer van den geslachtaccijns en van de zegel- en registratierechten.

Aan den anderen kant blijven de gedistilleerdaccijns, de successierechten en de loodsgelden zeer ten achter en wel voor de zeven maanden van 1916, in vergelijking met dezelfde periode van 1914, toen de oorlog nog niet was uitgebroken, met niet minder dan onderscheidenlijk f 1.832.000, f 2.982.000 en f 1.633.000 of 11 pCt., 25 pCt. en 76 pCt. van de opbrengst gedurende laatstbedoeld tijdvak.

DE BRITSCHE REGEERING EN DE AUSTRALISCHE ZINKPRODUCTIE.

Reeds enkele malen is in den laatsten tijd gebleken van een streven van de Britsche regeering om in verschillende vormen in te grijpen in het bedrijfsleven ten einde op diverse gebieden de Duitsche suprematie te bestrijden. In het voorlaatste nummer werd de dividendgarantie voor de Anglo-Italian Corporation als een uiting van dat streven besproken en thans bereiken ons berichten omtrent een overeenkomst van de Engelsche regeering met het gouvernement van het Australische Gemeenebest omtrent de afname van zinkconcentraten uit deze kolonie.

Zoals bekend worden in Australië, in de Broken-Hillmijnen, aanzienlijke hoeveelheden ertsen gevonden, welke zilver, lood en zink bevatten. Deze ertsen worden in Australië gezuiverd en geconcentreerd, slechts een gering gedeelte wordt daar tot metaal versmolten. Het overgrote deel der concentraten werd door Duitsche fabrieken verder verwerkt, welke fabrieken met de Australische producenten langdurige contracten voor de levering van concentraten hadden gesloten.

Hoewel bij het uitbreken van den oorlog alle overeenkomsten tusschen onderdanen van het Britsche Rijk en die van vijandelijke staten nietig werden verklaard heeft er langen tijd onzekerheid bestaan omtrent het al of niet voortduren van de contracten tus-

schen de Broken-Hillcompanies en de Duitsche smelterijen. Men was in Australië bevreesd, dat de verbreking van deze contracten zonder dat men zekerheid had omtrent andere afnemers den afzet van de concentraten in gevaar zou brengen. Toen dan ook op 12 Mei 1916 — dus ruim 1 $\frac{3}{4}$ jaar na het uitbreken van den oorlog — bedoelde overeenkomsten definitief nietig werden verklaard, verluiddde tegelijkertijd, dat de regeeringen van moederland en kolonie overlegden over een plan tot verdere verwerking der Australische ertsen, hetzij in Engeland, hetzij in Australië met steun van het „imperial government”.

Aan dit plan is thans een begin van uitvoering gegeven: een aantal fabrieken in Engeland zijn met het Ministerie van Munitie overeengekomen, haar capaciteit te vergrooten ten einde een meerdere hoeveelheid van 100.000 ton erts te kunnen verwerken, terwijl een maatschappij is opgericht met een kapitaal van £ 1.000.000, welke, mede met behulp van een voorschot van de Engelsche regeering ad £ 500.000, in Tasmanië inrichtingen zal vestigen voor electrolytische bewerking van zinkerts.

De Britsche regeering verbindt zich, gedurende den oorlog en tien jaar daarna jaarlijks 100.000 ton zinkconcentraten en 45.000 ton zink uit Australië te betrekken. De concentraten zullen worden verwerkt door de fabrieken, die, zooals hierboven vermeld, haar capaciteit daartoe vergrooten, de 45.000 ton zink zullen door de nieuw opgerichte onderneming in Tasmanië worden geproduceerd, welke daarvoor ongeveer 112.500 ton erts zal hebben te verwerken. Met deze zinkaankopen door de Britsche regeering zal niet minder dan £ 25.000.000 gemoeid zijn.

Om te voorkomen, dat de rest van de Australische ertsproductie na den oorlog toch naar Duitschland zal gaan tracht men ook met Frankrijk en België tot dergelijke overeenkomsten te geraken, maar het schijnt, dat een regeling met die landen eerst na het sluiten van den vrede mogelijk zal zijn.

De overeenkomst betreft blijkbaar uitsluitend het Australische zink, over het zilver en het lood wordt niet gerept, maar die artikelen zijn dan ook in Engeland lang niet zoo schaarsch. Toch zal zekerheid van den afzet van de andere uit de concentraten verkregen metalen voor de nieuwe ondernemingen van groot belang kunnen zijn.

Polak

BOEKAANKONDIGING.

The Problem of the Commonwealth, ed. by L. Curtis. MacMillan. 1916. VII en 248 blz.

The Commonwealth of Nations. An Inquiry into the nature of Citizenship in the British Empire, and into the mutual relations of the several communities thereof, ed. by L. Curtis. MacMillan. 1916. III en 722 blz.

Op initiatief naar men zegt van Lord Milner hebben zich in 1910 in de verschillende deelen van het Engelsche wereldrijk, in Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika; later ook in Engeland, Indië en New Foundland, een reeks mannen van invloed, van de meest uiteenlopende politieke denkwijzen, samengevoegd tot groepen met het doel, de bestudering van het „Imperial problem” ter hand te nemen. Door deze verschillende, dusgenaamde „Round table groups” wordt gezamenlijk een driemaandijksch tijdschrift uitgegeven, dat dikwijls uiterst belangwekkende artikelen bevat. Een bijzonderheid van het tijdschrift is, dat de artikelen uit de verschillende centra niet eene individueele opinie weergeven, doch tot stand komen in samenwerking van alle leden der groep.

Reeds voor den oorlog was een begin van uitvoering gegeven aan een plan, het vraagstuk van de komende reorganisatie van het Britsche imperium in den

breede te bespreken. Ook bij dezen arbeid werd hetzelfde beginsel gevolgd: afzonderlijke studies van de verschillende groepen werden samengevoegd, gemeenschappelijk herzien en gecritiseerd en daarna door den heer Curtis, wiens naam aan de publicaties verbonden is, tot een geheel bewerkt. Ook dit werd dan weder, alvorens het zijn definitieven vorm erlangde, aan de groepen rondgezonden. Van dezen tijdelijk door den oorlog onderbroken arbeid is thans het eerste deel gereed, welks titel aan hoofde dezes in de tweede plaats staat vermeld. Tegelijkertijd echter werd, waar het probleem thans in het middelpunt der belangstelling staat, besloten op dezelfde wijze een beknopte samenvatting van het geheel te doen verschijnen en tegen zeer lagen prijs, 1 sh. 6 d., verkrijgbaar te stellen. Van dit geschrift is de titel hierboven in eerste plaats vermeld.

Wat aan deze geschriften, gelijk trouwens aan het driemaandschrift, een bijzondere beteekenis geeft, is dat men hier niet, gelijk meestal, alleen de stem uit het moederland verneemt, maar stemmen uit alle deelen des rijks, deelen, die hun eigen, dikwijls van het oude Engeland afwijkend, inzicht hebben in de groote gemeenschappelijke vraagstukken van het rijk.

De ontwikkeling van de verhouding, waarin de overzeesche deelen van het rijk staan tegenover het moederland is geweest een groei naar steeds grooter zelfstandigheid, selfgovernment in den uitgebreidsten zin des woords: volledig beschikkingsrecht over de eigen belangen en uitbreiding van het begrip „eigen belangen” zelfs tot de buitenlandsche handelspolitiek van elk der deelen. Uitvoerig wordt de ontwikkelingsgang beschreven. De interne organisatie van ieder der deelen en hun onderlinge samenhang worden vergeleken met die van vroegere vormen van „commonwealth”, de republieken der oudheid, de ontwikkeling der burgervrijheid in het oude Engeland zelf en de geleidelijke groei van de staatsregeling der Vereenigde Staten. Van het eerste deel van het groote werk vormen deze beschouwingen zelfs den ganschen inhoud en wij moeten erkennen, dat wij zelden een geschrift in handen hebben gehad, dat in een niet te uitvoerig overzicht dermate den levenden groei der constituties voor oogen stelde.

Intusschen is het niet dit deel van den inhoud, dat ons de geschriften hier doet aankondigen. Ook op de hoofdvraag, die in het kleinste geschrift van alle zijden wordt gezien, de vraag of het juist is, dat het gansche buitenlandsche beleid van het Britsche imperium in handen blijft van het kabinet van St. James, dat feitelijk slechts geacht kan worden het oude Groot Brittannië en Ierland te vertegenwoordigen, zullen wij niet uitvoerig ingaan. Het geschrift zelf acht dezen toestand volstrekt onjuist en wenscht de vitale en algemeene belangen van het imperium: buitenlandsch beleid, leger, vloot, bestuur der kroonkoloniën, met bij dit alles behoorende geldmiddelen plus recht van belastingheffing, in handen te zien van een Imperial Cabinet, verantwoordelijk aan een speciaal Imperial Parliament, dat boven de parlementen der deelen zou staan. Het blijkt evenwel, dat zelfs in den boezem der Round-Table-mannen allerminst eenstemmigheid over deze voorstellen bestaat en men behoeft van de beschouwingen, die verder in Engeland aan het vraagstuk worden gewijd, maar kennis te nemen om te weten, hoe mijlenver de meeningen buiten den engen kring uiteenloopen. Dit verandert evenwel niet aan het feit, dat het vraagstuk, dat wij hier verder onbesproken zullen laten, voor de toekomst van het Engelsche rijk van het grootste gewicht is. Actueel is het bovendien in hooge mate, sedert Asquith enkele weken geleden de toezegging heeft gedaan, dat onmiddellijk na den oorlog een Imperial Conference zal bijeenkomen, die de toekomstige organisatie van het Britsche imperium onder de oogen zal hebben te zien — to re-fashion its fabric, zooals Asquith het nader formuleerde — en daarbij

tevens het Iersche vraagstuk, dat in dit breeder kader een gansch ander aspect krijgt, zal trachten te regelen.

Wat ons evenwel te dezer plaatse voornamelijk interesseert is het standpunt, dat, voorzover men op grond van dit geschrift mag oordeelen, in de Dominions wordt ingenomen tegenover een nauwere economische aaneensluiting en met name tegenover de plannen tot het volgen eener gemeenschappelijke handelspolitiek. Deze laatste denkbeelden zijn den Round-Table-mannen, het blijkt duidelijk, weinig sympathiek. En zelfs wordt het denkbeeld, dat ten einde een gemeenschappelijke gedragslijn te verzekeren, het zeggenschap hieromtrent ten deele in handen van een gemeenschappelijk orgaan zou worden gelegd, ten eenenmale verworpen, ook dan wanneer 'dit hooger orgaan het voorgestelde „Imperial Government” mocht wezen. „True is that tariffs may affect foreign as well as domestic policy. So may education, as experience in California has shown the Americans. The practical question is which of the two do tariffs affect most nearly? That question has been put to the test of experience, and after fifty years of trial we are entitled to say that the foreign affairs of this vast Commonwealth can be conducted by a government which does not control tariffs.” Uit een handelspolitiek oogpunt is ieder Dominion in de eerste plaats een zelfstandig geheel, zoowel geographisch als historisch. Een van de voornaamste taken dier jonge landen is binnen zijn grenzen een nationaal gevoel te doen groeien. Een van de middelen hiertoe is het aankweken van „a certain community in the things of everyday life”. Ook om deze reden, die dieper grijpt dan de voor de hand liggende economische overwegingen, wordt het noodzakelijk geacht, dat ieder Dominion haar eigen handelspolitiek blijve bepalen. Besprekingen en gemeenschappelijke regelingen, onderling en met het moederland, kunnen in vele gevallen aan te bevelen zijn en niemand zal er aan denken in dit opzicht de bevoegdheden der Dominions in te perken. Echter — „the power of each national legislature to make what tariffs it pleases, and to negotiate commercial agreements with other governments is finally established, and no serious political thinker questions that it is established once for all”.

Het standpunt is scherp en duidelijk. Uit het gansche geschrift blijkt voortdurend: Waar het gaat om de vitale gemeenschappelijke belangen van het Engelsche rijk voelen de overzeesche landen zich deel van een grooter geheel — de duizenden Canadeezen en Australiërs, die aan het front staan, zijn hiervan het beste getuigenis — en zijn zij, al gaat hun wensch naar billijk medezeggenschap, bereid hun wil onder dien van het geheel te stellen. Zij ontkennen evenwel, dat deze vitale belangen liggen op economisch gebied. Zoo spoedig het gaat om quaesties van handelspolitiek gevoelt ieder Dominion zich in de eerste plaats zelfstandig en men zal goed doen, aan de betuigingen van het tegendeel, waarmede iemand als Hughes zoo kwistig is, niet te veel gewicht te hechten.

De beteekenis van het besproken geschrift zouden wij niet in de laatste plaats in de zoeven aangehaalde beschouwingen willen zoeken. Men is thans zoo licht geneigd te gelooven, dat het vernieuwde gevoel van saamhoorigheid tal van vroegere geschilpunten zal effenen. Het hier besproken geschrift is opnieuw een bewijs, dat, wat hiervan op ander gebied moge zijn, zoo spoedig het gaat om economische vraagstukken, die ook en vooral na den oorlog aan de orde zullen zijn, deze tijden vermoedelijk minder verandering zullen brengen dan men thans misschien geneigd is te meenen.

REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. Met ingang van 14 dezer is verboden de uitvoer van *russchen* (grondstof voor

de mattenindustrie, enz.), met ingang van 16 dezer die van *ganzen* en *kalkoenen*, zoowel levend als geslacht, met uitzondering van *ongeplukte wilde ganzen*, en met ingang van 17 dezer die van *bananen*.

Voorts is, te beginnen met laatstgenoemden datum de tijdelijke opheffing van het uitvoerverbod voor *silvervuien*, toegestaan bij Kon. besluit van 4 November 1915, weder ingetrokken.

Uitvoer van producten van nevencultures der bloembollenteelt. Met het oog op de ongunstige toestanden in het bloembollenvak zullen bloembollenhandelaren in de gelegenheid worden gesteld, als exporteur te worden ingeschreven voor sommige producten der nevencultures van de bloembollenteelt, met name groenten, aardappelen en tuinbouwzaden, met inbegrip van zaaderwt en zaadboonen.

MAANDCIJFERS.

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Guldens).

	Juli 1916	Eerste zeven maanden van 1916	Eerste zeven maanden van 1915
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting	1.292.389	10.971.337	10.437.174
Personeele belasting ..	3.070.995	7.505.749	7.562.606
Inkomstenbelasting ..	2.058.716	21.224.289	758.228
Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten	—	—	8.891.156
Vermogensbelasting ..	53.553	1.176.613	4.587.055
Mijnen	2.882	16.396	60
Totaal	6.478.535	40.894.384	32.236.279
<i>Invoerrechten</i>			
Formaatzegel	1.413.492	10.229.903	8.717.551
.....	2.166	15.571	14.081
Totaal	1.415.658	10.245.474	8.731.632
<i>Accijnzen.</i>			
Suiker	3.774.127	19.048.914	14.305.602
Wijn	37.368	729.121	835.707
Gedistilleerd	2.045.818	14.710.135	13.181.666
Zout	180.608	1.272.863	1.281.601
Bier en azijn	156.460	927.647	879.955
Geslacht	742.580	5.425.669	4.481.890
Totaal	6.936.961	42.114.349	34.966.421
<i>Gouden en zilveren werken</i>			
Essaailoon	50.452	351.303	226.025
.....	80	342	373
Totaal	50.532	351.645	226.398
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrechten	706.457	4.572.543	3.030.999
Registratierechten	807.687	5.623.154	2.831.807
Hypotheekrechten	84.716	561.888	259.523
Successierechten	1.253.800	8.584.063	10.046.210
Totaal	2.852.660	19.341.648	16.168.539
<i>Domeinen</i>			
Staatsloterij	216.117	1.372.710	535.118
Jacht en visscherij	9.061	411.873	424.492
Loodsgelden	92.929	143.298	113.732
.....	64.429	489.641	704.639
Totaal generaal ..	18.116.882	115.365.022	94.107.250

OPCENTEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Juli 1916	Eerste zeven maanden van 1916	Eerste zeven maanden van 1915
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting	257.244	2.035.933	1.947.916
Personeele belasting ..	625.435	1.583.386	1.414.660
Inkomstenbelasting ..	708.687	7.137.390	250.215
Vermogensbelasting ..	12.168	311.611	7.798
<i>Accijnzen.</i>			
Suiker	754.825	3.809.783	2.310.398
Wijn	7.474	145.824	30.070
Gedist. (binn.- en buitl.)	204.582	1.471.014	1.290.379
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrecht van buitl. eff.	28.873	311.354	87.500
Registratierechten	80.585	559.744	265.990
Hypotheekrechten	8.393	55.660	24.386
Totaal	2.688.266	17.421.699	7.629.312

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	19 Augustus 1916	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels.	4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bank { Bel. Binn. Eff.	4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14
{ Vrsch. in R.C.	5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14
Bank of England..	6 " 14 Juli '16	3 " 29 Jan. '14
Deutsche Reichsbk.	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Banque de France.	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	4 1/2 " 1 Mei '16	4 1/2 " 6 " '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië..	5 1/2 " 9 Nov. '14	5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-5 " 4 Febr. '15	—
Javaasche Bank....	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call-money
18 Aug. '16	1-1/8	1 3/4	5 5/8	4-5/8	—	2 1/4-1/2
14-18 " '16	1-1/8	1 3/4	5 5/8	4-5/8	—	2 1/4-1/2
7-11 " '16	1-3/8	1 1/2-3/4	5 5/8-11/16	4-5/8	—	2-1/2
31 J.-4 A. '16	1 1/4-1/2	1 1/2-3/4	5 11/16	3 3/4-4 5/8	—	2-1/2
16-21 A. '15	—	2 1/2	4 7/8-5	—	—	1 7/8
17-22 " '14	—	—	5 1/4-1/2	—	—	6-7
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/10	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, de laagste en hoogste der week en de Zaterdagse noteringen zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
14 Aug. 1916 ..	11.54 1/4	43.07 1/2	40.97 1/2	2.41 7/8
15 " 1916 ..	11.54 1/2	42.97 1/2	41.05	2.41 7/8
16 " 1916 ..	11.54 1/2	42.82 1/2	41.—	2.42
17 " 1916 ..	11.54 3/4	42.55	41.02 1/2	2.42
18 " 1916 ..	11.55 1/4	43.—	41.07 1/2	2.42 1/8
19 " 1916 ..	11.55 1/2	43.05	41.07 1/2	2.42
Laagste der week	11.53 3/4	42.55	40.92 1/2	2.41 1/2
Hoogste " "	11.55 3/4	43.20	41.12 1/2	2.42 1/4
12 Aug. 1916 ..	11.53 3/4	43.07 1/2	40.97 1/2	2.42
5 " 1916 ..	11.53	43.25	40.97 1/2	2.41 3/4
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
19 Aug. 1916	45.80	29.77 1/2	67.55	69.35	98 3/8-7/8
Laagste d. w.	45.65	29.50	67.20	69.—	—
Hoogste " "	45.90	29.75	67.75	69.45	—
12 Aug. 1916	45.69	29.92 1/2	67.85	69.25	98 3/8-7/8
5 " 1916	45.65	29.97 1/2	68.15	69.20	98 3/8-7/8
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

In de afgelopen week zijn vooral de Marken, en in verband daarmee ook de Oostenrijksche Kronen, aan groote fluctuaties onderhevig geweest. Het Duitsche devies, dat de voorafgaande berichtsweek toch reeds in eene flauwe stemming sloot, is door voortdurend aanbod van Zwitsersche zijde van 43,07 1/2 tot op 42,55 teruggelopen, waarna weder een plotselinge rijzing plaats vond tot 43,15; slot circa 43,05.

Ponden bleven steeds willig, waarschijnlijk wel in verband met de hooge rente, welke men aan de Theems op creditsaldi vergoedt. Van 11,53 3/4 kon de koers geleidelijk tot 11,55 1/2 rijzen. Parijs vast 40,97 1/2—41,07 1/2; zoo ook New York 2,41 3/4—2,42. Zwitserland noteerde 45,65—45,85.

De daling van Kopenhagen bleef aanvankelijk aanhouden. De notering liep tot circa 67,20 terug, waarna de koers zich kon herstellen en een notering van 67,55 bereikt werd. Stockholm, dat van alle kanten gevraagd werd, kon zich van 69,25 tot circa 69,35 verbeteren.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Km. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
19 Augustus 1916	4.76.50	5.90 1/2	72 1/4	41 5/16
Laagste d. week..	4.76.40	5.90 1/2	72 1/4	41 1/4
Hoogste " " ..	4.76.55	5.92	72 3/4	41 5/16
12 Augustus 1916	4.76.45	5.92 1/4	72 1/8	41 5/16
5 " 1916	4.76.45	5.91	71 7/8	41 3/8
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	4 Aug. 1916	11 Aug. 1916	Week 12-18 Aug.		18 Aug. 1916
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 7/16	97 7/16	97 7/16
B. Aires 1)	d.p.gd.pes.	48 13/32	48 1/4	48 1/4	48 11/32	48 11/32
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 1/10	1/4 3/32	1/4 3/32	1/4 1/8	1/4 1/8
Hongkong ..	id. p. \$	2/1 1/8	2/1 1/2	2/1 3/8	2/1 1/2	2/1 3/8
Lissabon....	d.p.escudo	35 5/8	35 5/8	35	35 3/8	35
Madrid	Peset. p. £	23.47 1/2	23.69	23.55	23.73	23.55
Montevideo 1)	d. p. peso	52 1/4	52	52	52 1/4	52 1/4
Montreal ...	\$ per £	4.77 1/8	4.76 3/4	4.76 1/2	4.76 3/4	4.76 1/2
Petrograd ...	R. p. £ 10	156 5/8	156 3/4	156	156 1/4	156
R.d.Janeiro 1)	d. p. milr.	12 11/10	12 3/4	12 21/32	12 23/32	12 21/32
Rome	Lires p. £	30.82 1/2	30.75	30.80	30.90	30.85
Shanghai ..	sh/d p. tael	2/10 1/4	2/11 3/8	2/11	2/11 1/4	2/11
Singapore ..	id. p. \$	2/4 3/10	2/4 3/10	2/4 3/10	2/4 3/10	2/4 3/10
Valparaiso 1)	d.p.pap.p.	9 5/10	9 5/10	9 5/10	9 7/10	9 7/10
Yokohama ..	sh/d.p.yen	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 3/8

1) Noteringen op 90 dagen.

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank of England tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Aanvoeren van zilver te Shanghai uit het binnenland van China hebben tot verkoopen van de zijde van het Hemelsche Rijk aanleiding gegeven. De hoeveelheden waren niet groot, maar waar zij rechtstreeks naar Indië werden verkocht, hebben zij toch de bazaars van aankooopen op de Londensche markt teruggelopen, zoodat de vraag daar bijna geheel tot muntorders was beperkt.

Dientengevolge is de notering een fractie teruggelopen, n.l. 31 3/4 aan het begin der week tot 31 5/16 de beide laatste dagen. Toch noemen de verschillende marktberichten den toestand der markt krachtig en de ondertoon vast.

De in- en uitvoercijfers van zilver in het Vereenigd Koninkrijk toonen over de eerste zeven maanden van 1914, 1915 en 1916 belangrijke verschillen:

	Invoer.	Uitvoer.
1914	55.640.985 oz.	65.875.726 oz.
1915	53.995.003 "	40.167.994 "
1916	52.399.433 "	30.150.667 "

Notering te Londen. te New York.

19 Aug. 1916.....	31 5/16	65 3/4
12 " 1916.....	31 11/16	66 1/4
5 " 1916.....	31 1/2	66 1/8
29 Juli 1916.....	30 1/4	63 1/2
21 Aug. 1915.....	22 7/8	47 1/8
22 Aug. 1914.....	25 7/8	56
20 Juli 1914.....	24 15/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 19 AUGUSTUS 1916.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 57.303.026,49 B.-bk. „ 436.584,70 Ag.sch. „ 12.347.678,72	f 70.087.289,91
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—	—
Idem eigen portef. Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	f 7.479.982,—	„ 7.479.982,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 21.050.745,02 1/2 B.-bk. „ 3.908.827,67 1/2 Ag.sch. „ 40.806.308,50 1/2	f 65.765.881,20 1/2
Op Effecten	f 59.709.481,20 1/2	„ 59.709.481,20 1/2
Op Goederen en Spec.	„ 6.056.400,—	„ 6.056.400,—
Voorschotten a. h. Rijk	„ 14.219.588,33 1/2	„ 14.219.588,33 1/2
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 64.449.540,— Muntmat. Goud „ 522.828.027,06 1/2	f 587.277.567,06 1/2
Munt, Zilver, enz.	„ 8.693.506,64	„ 8.693.506,64
Muntmat. Zilver	—	„ 595.971.073,70 1/2
Effecten	Bel. v. h. Res. fonds. f 5.153.332,62 1/2 id. van 1/8 v. h. kapit. „ 3.986.360,75	„ 9.139.693,37 1/2
Geb. en Meub. der Bank	„ 1.400.000,—	„ 1.400.000,—
Diverse rekeningen	„ 57.592.483,30 1/2	„ 57.592.483,30 1/2
		f 821.655.991,83 1/2

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	„ 5.155.090,93 1/2
Bankbiljetten in omloop	„ 659.399.435,—
Bankassigntant in omloop	„ 2.140.136,97 1/2
Rekening-Courant saldo's:	
Van het Rijk	f —
Van anderen	„ 131.652.314,54
Diverse rekeningen	„ 3.309.014,38 1/2
	f 821.655.991,83 1/2

Beschikbaar metaalsaldo	f 436.429.865,55 1/2
Op de basis van 2/3 metaaldekking	„ 277.791.488,25
Minder bedragen aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	„ 2.182.149.325,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	3.620.070,98 1/2	
Buitenlandsche wissels		535.456,—
Beleeningen		654.657,36 1/2
Goud	976.052,68	
Zilver		380.598,57
Bankbiljetten		2.969.235,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	9.436.207,90 1/2	

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	12 Aug. 1916	19 Aug. 1916
Aan schatkistpromessen.. waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 81.780.000,—	f 86.780.000,—
Aan schatkistbiljetten	„ 49.500.000,—	„ 53.500.000,—
Aan zilverbons	„ 43.707.000,—	„ 43.707.000,—
	„ 15.236.448,50	„ 14.645.222,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisbare schulden
19 Aug. 1916	587.278	8.694	659.399	133.792
12 „ 1916	588.254	9.074	662.369	124.635
5 „ 1916	588.114	9.788	668.017	116.044
29 Juli 1916	581.564	10.784	661.679	92.148
22 „ 1916	581.173	10.464	649.687	105.408
15 „ 1916	578.989	9.873	654.012	100.459
8 „ 1916	575.116	9.246	655.968	91.330
1 „ 1916*	573.231	8.958	656.795	82.914 ²⁾
24 Juni 1916*	552.026	8.407	630.911	93.888 ¹⁾
17 „ 1916	548.614	7.615	639.001	84.802
10 „ 1916	546.323	6.715	642.005	74.904
3 „ 1916	542.893	5.947	645.484	64.648
27 Mei 1916	540.030	4.486	636.983	57.970
21 Aug. 1915	377.998	2.395	507.350	42.319
22 Aug. 1914	162.125	799	438.886	34.615
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek.-Crt. saldo van het Rijk f 19.810.000,—.
²⁾ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 3.677.000,—.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
19 Aug. 1916	70.087	53.500	65.766	436.430	75
12 „ 1916	66.467	49.500	66.421	439.024	76
5 „ 1916	64.058	46.500	67.203	440.195	76
29 Juli 1916	37.521	19.500	68.101	440.696	79
22 „ 1916	36.011	17.500	68.189	439.734	78
15 „ 1916	34.580	15.500	72.434	437.086	78
8 „ 1916	31.689	12.500	72.669	434.026	78
1 „ 1916*	37.332	17.400	74.486	433.330	79
24 Juni 1916*	42.314	22.400	80.094	414.639	78
17 „ 1916	40.156	20.400	74.521	410.638	77
10 „ 1916	39.834	19.400	71.858	408.830	77
3 „ 1916	31.992	11.300	72.186	405.991	77
27 Mei 1916	27.694	6.300	69.185	404.748	78
21 Aug. 1915	62.262	32.500	91.613	269.966	69
22 Aug. 1914	174.516	37.300	134.806	68.058	34
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.
²⁾ De 5 % Ned. Ind. leening werd tusschen 23 Juni en 1 Juli nagenoeg volgestort.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisb. schulden
17 Juni 1916	64.578	29.460	149.801	41.940
10 „ 1916	64.265	31.003	150.374	41.228
3 „ 1916	56.765	31.595	146.657	37.254
27 Mei 1916	54.752	31.696	143.977	38.353
19 Juni 1915	29.935	31.120	111.309	20.039
20 Juni 1914	24.322	29.907	109.271	14.300
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
17 Juni 1916	6.566	41.110	43.300	10.533	55.690	49
10 „ 1916	6.530	39.476	41.444	12.073	56.948	50
3 „ 1916	6.644	39.576	41.301	11.126	51.577	48
27 Mei 1916	6.397	40.314	44.824	7.882	50.519	49
19 Juni 1915	5.649	6.023	55.303	6.933	34.786	46
20 Juni 1914	6.551	9.908	43.954	2.055	4.801 ²⁾	44
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.
²⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
15 Juli 1916..	715	1.013	902	920	595
8 " 1916..	698	1.050	710	929	645
1 " 1916..	797	1.012	730	957	561
24 Juni 1916..	800	952	891	952	745
17 Juli 1915..	1.143	1.070	1.534	860	926
18 Juli 1914..	638	1.152	493	739	398
25 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 16 AUGUSTUS 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 73.996.210	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion ,, 55.546.210
£ 73.996.210	£ 73.996.210

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 42.188.270
Rest ,, 3.493.678	Other securities ,, 83.811.349
Public deposits ,, 54.221.928	Notes ,, 38.290.415
Other deposits ,, 93.862.127	Gold and silver coin ,, 1.867.561
Seven-day and other bills... ,, 26.862	
£ 166.157.595	£ 166.157.595

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
16 Aug. 1916	57.414	35.706	129.948	28.500	96.644
9 " 1916	56.551	36.147	128.687	28.500	94.702
2 " 1916	54.884	36.658	127.674	28.500	92.705
26 Juli 1916	56.376	38.781	125.486	28.500	92.457
18 Aug. 1915	67.126	31.958	51.086	28.500	9.586
19 Aug. 1914	37.959	37.186	?
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek-king-percentage ¹⁾
16 Aug. 1916	42.188	83.811	54.222	93.862	40.158	27 1/8
9 " 1916	42.188	80.642	54.625	88.990	38.854	27
2 " 1916	42.188	75.657	51.010	85.517	36.677	26 7/8
26 Juli 1916	42.188	75.219	52.990	85.241	38.781	28
18 Aug. 1915	45.615	146.184	102.664	124.636	53.618	23 5/8
19 Aug. 1914	26.041	94.726	13.674	108.094	19.223	15 3/4
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 15 AUGUSTUS 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.496.121.000
davon Goldbestand	„ 2.468.392.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine....	„ 365.330.000
Noten anderer Banken	„ 10.153.000
Wechsel	„ 6.717.380.000
Lombardforderungen	„ 12.153.000
Effekten	„ 99.588.000
Sonstige Aktiva	„ 483.120.000
Grundkapital	„ 180.000.000
Reservefonds	„ 85.471.000
Notenumlauf	„ 6.926.740.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	„ 2.671.096.000
Sonstige Passiva	„ 319.538.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Circu- latie	Dek- king- percen- tage ¹⁾
15 Aug. 1916	2.496.121	2.468.392	365.330	6.926.740	41
7 " 1916	2.495.627	2.467.953	371.331	6.981.314	41
31 Juli 1916	2.497.062	2.467.783	416.082	7.024.564	41
23 " 1916	2.497.841	2.467.600	568.427	6.840.293	43
14 Aug. 1915	2.450.492	2.404.373	234.968	5.388.773	50
15 Aug. 1914	1.590.221	1.508.528	126.753	3.881.931	44
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitge- geven	In kas bij de Reichs- bank
15 Aug. 1916	6.717.380	2.671.096	1.878.100	326.700
7 " 1916	6.523.366	2.439.371	1.861.100	333.900
31 Juli 1916	6.542.001	2.395.595	1.871.600	378.200
23 " 1916	6.091.640	2.383.009	1.921.200	528.900
14 Aug. 1915	4.728.442	1.755.527	1.020.000	194.000
15 Aug. 1914	4.425.984	2.551.754	116.000	105.000
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het bui- tenland	Wissels	* Uitge- steelde wissels
17 Aug. 1916	4.802.141	338.491	583.950	440.126	1.424.812
10 " 1916	4.780.346	338.461	617.870	428.209	1.430.702
3 " 1916	4.793.192	390.616	507.510	466.738	1.437.910
27 Juli 1916	4.786.513	339.545	590.570	449.284	1.441.118
19 Aug. 1915	4.392.361	367.914	833.464	277.965	2.074.468
20 Aug. 1914	—	—	—	—	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	—	1.541.080

Data	Beleening	* Buitgew. voorsch. afd. Staat	Bank- biljetten	Rek. Crt. Particu- lieren	Rek. Crt. Staat
17 Aug. 1916	1.183.309	8.400.000	16.316.421	2.129.718	141.807
10 " 1916	1.186.781	8.400.000	16.329.923	2.129.355	137.504
3 " 1916	1.189.685	8.300.000	16.196.730	2.158.323	77.501
27 Juli 1916	1.191.710	8.300.000	16.090.893	2.272.767	75.430
19 Aug. 1915	589.099	6.300.000	12.899.361	2.462.571	111.303
20 Aug. 1914	—	—	—	—	—
23 Juli 1914	769.400	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed i/h buitenland	Zilver en pasmunt	Schatkistbiljetten	Circulatie
12 Aug. 1916..	1.549	1.962	83	3.873	6.876
5 „ 1916..	1.546	1.868	82	3.899	6.813
29 Juli 1916..	1.547	1.668	79	3.762	6.753
21 „ 1916..	1.546	1.868	77	3.807	6.712
14 Aug. 1915..	1.585	89	43	2.147	3.962
14 Aug. 1914..	1.605	117	63	2.321
21 Juli 1914..	1.601	144	74	1.634

Data n. st.	Wissels	Voor-schotten op Effecten	Andere voor-schotten	Rek. Courant Particulieren	Rek. Courant Staat
12 Aug. 1916..	383	453	131	1.304	200
5 „ 1916..	366	473	136	1.229	216
29 Juli 1916..	367	499	139	1.225	210
21 „ 1916..	348	507	148	1.233	204
14 Aug. 1915..	384	520	201	1.201	201
14 Aug. 1914..	712	252	235	693	518
21 Juli 1914..	393	121	243	596	503

V. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Beleen. van buitenl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie.	Rek. Crt. saldi.
10 Aug. 1916	308.846	70.734	480.000	53.699	755.478	150.437
3 „ 1916	288.125	70.558	480.000	50.731	733.052	149.929
27 Juli 1916	287.952	70.282	480.000	54.626	732.549	153.025
20 „ 1916	286.908	68.256	480.000	55.907	728.172	159.414
12 Aug. 1915	97.757	22.338	360.000	47.663	395.110	132.639

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage 1)
21 Juli '16	363.541	13.802	114.319	546.277	11.812	67
14 „ '16	390.203	10.279	105.098	572.418	11.818	69
7 „ '16	385.853	36.882	92.131	579.567	1.713	68
30 Juni '16	376.758	27.488	92.283	558.655	9.440	69
23 Juli '15	263.573	25.913	39.423	301.063	14.521	85

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beleeningen en disconto's
	Eigen Bezit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
19 Aug. 1916 ..	440.860	160.500	52.700	3.240.050
12 „ 1916 ..	432.010	162.360	52.200	3.232.940
5 „ 1916 ..	426.030	165.490	50.770	3.217.260
29 Juli 1916 ..	427.700	163.770	52.820	3.187.590
21 Aug. 1915 ..	474.680	133.850	30.300	2.634.810
22 Aug. 1914 ..	387.590 ¹⁾	—	1)	2.129.030
25 Juli 1914 ..	467.880 ¹⁾	—	1)	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadlijk opdraagbaar	Op termijn	
19 Aug. 1916 ..	31.230	3.147.200	217.040	111.780
12 „ 1916 ..	31.230	3.122.560	229.220	108.300
5 „ 1916 ..	31.250	3.091.769	235.370	109.000
29 Juli 1916 ..	31.450	3.122.190	183.780	106.700
21 Aug. 1915 ..	37.400	2.615.640	143.270	185.790
22 Aug. 1914 ..	88.540	1.912.550 ¹⁾	1)	42.720
25 Juli 1914 ..	41.730	1.958.320 ¹⁾	1)	26.170

1) Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 19 Augustus 1916.

De reeds verleden week gesignaleerde lusteloze houding voor staatsfondsen bleef ook in de afgelopen acht dagen bestendig, zonder evenwel in het minst afbreuk te doen aan den koersstand van onze Nederlandsche Werkelijke Schuld. De buitengewoon lage geldnoteeringen werkten zelfs een bescheiden koersrijzing in de hand en zullen ongetwijfeld ook het hune bijdragen tot het succes der inschrijving op schatkistpromessen en -biljetten, waarop tot een bedrag van f 45 miljoen 22 dezer de inschrijving wordt opgesteld.

Wat buitenlandsche staatsfondsen betreft valt een lichte kentering in de houding voor Russen, die den laatsten tijd onwankelbaar vast waren geweest, waar te nemen. Sommige fondsen zetten hun rijzing voort, doch andere waren min of meer gevoelig in reactie. Vermoedelijk staat dit in verband met het minder snel vooruitkomen op het oorlogsterrein en met de thans bekend geworden cijfers der Russische handelsbalans over de eerste vier maanden des jaars. Wel is waar toonen deze een vooruitgang van den uitvoer aan met Rbl. 51.810.000, doch daartegenover staat een vermeerdering van den invoer met Rbl. 175.310.000, zoodat per slot van rekening de handelsbalans Rbl. 170.170.000 passief is tegen Rbl. 46.670.000 over gelijk tijdvak van 1915. Wel is de handelsbeweging dus aanmerkelijk grooter geworden, doch deze vergroting komt niet bepaald ten voordeele aan de toch nog steeds sterk gedeprimeerde Russische valuta. Onaangenaam was ook het bericht, dat te Petrograd een „run” op de Russisch-Fransche bank heeft plaats gevonden. Men schijnt hier echter met een geheel op zichzelf staand geval te doen te hebben, daar de gang van het bedrijf bij de meeste Russische bankinstellingen juist zeer bevredigend wordt genoemd.

	In millioenen roebels		Ontvangen rente		Genoten provisie	
	1915	1914	1915	1914	1915	1914
Azoff-Don.....	13.36	12.27	3.90	2.55		
Internationale Bank.	14.34	12.43	4.72	2.76		
Volga-Kama.....	11.47	9.58	1.24	0.94		
Russische Bank v/d buitenl. handel....	13.63	11.70	6.80	3.54		
Sibérie.....	4.54	4.63	4.13	3.45		
Disconto-Bank.....	3.71	3.49	0.45	0.49		

Ook de ingelegde gelden op de Russische spaarbanken wijzen (in tegenstelling met Frankrijk) voortdurend groeiende cijfers aan.

Van Turksche fondsen werden hier de obligatiën der Bagdadspoor eenige procenten hooger afgedaan. Opmerke-

lijk was voorts de koersbeweging in obligatiën Liberia: 75—84½—82¾. Voor Zuid- en Midden-Amerikaansche staatsfondsen was de stemming vrij vast, daar de uit deze republieken tot ons komende economische berichten over het algemeen bevredigend luiden.

	12 Aug.	16 Aug.	18 Aug.	Rijzing of daling.
5% Nederl. 1914 f 1000 ..	103	103 1/10	103 3/10	+ 3/10
3% Oblig. Nederland	73 7/10	74	74 9/10	+ 2/10
2 1/2 % Ned. Werk. Schuld	63 9/10	63 15/10	64	+ 2/10
5% Oost-Indië 1915 f 1000	102	101 3/4	101 13/10	- 3/10
5% Oost-Indië 1916 f 1000	101 1/2	101 5/8	101 3/4	+ 1/4
6% Bulgarije 1892	72	73 3/4	73 3/4	+ 1 3/4
4 1/2 % Portugal Tabak ..	76	76 8/8	76 1/2	+ 1/2
4% Rusland Nicolai	63	62 13/10	62 7/10	- 9/10
4% Rusland 1880	59 7/10	59 1/4	58 5/8	- 1 3/10
4% Rusland Hope 1889/90	66 13/10	66 7/8	66	- 1 3/10
4% Rusl. 6e Emissie 1894	69 7/10	68	69	- 7/10
4% Rusl. Transcauc. Spw.	50 1/2	50 1/2	51 1/2	+ 1
4 1/2 % Minas Geraes 1911	45 3/8	46 1/2	47 1/2	+ 2 1/8
4 1/2 % Chili 1906	65 1/8	65 1/8	66 1/2	+ 1 3/8

In de Amerikaanse afdeling heeft het eindelijk afgekondigde reorganisatieplan van de Marine-trust, meer leven in de brouwerij gebracht. In hoofdzaak komt de reorganisatie hierop neer, dat houders van 4½ pCt. obligaties \$ 570 in nieuwe 6 pCt. 25-jarige obligatiën ontvangen zullen en \$ 542,50 in contanten, achterstallige rente inbegrepen. De maatschappij is gemachtigd \$ 50 miljoen nieuwe obligaties uit te geven, waarvan \$ 40 miljoen voor refundings-doel-einden. De gewone en preferente aandelen zullen onveranderd blijven voortbestaan. Omtrent het 82 pCt. achterstallig dividend op de preferente aandelen is nog geen beslissing genomen. Vermoedelijk is evenwel een gedeeltelijke afbetaling op komst.

De certificaten van 4½ pCt. obligatiën stegen hier ter beurze van 97 tot 102 1/10 pCt., de gewone aandelen van 25½ tot 34½ pCt. en de preferente aandelen van 87 7/8 tot 96 7/8 pCt. De handel in deze aandelen was hier vrij groot niettegenstaande het feit, dat op vroegere — zooals achteraf blijkt onnoodig onrustbarende — berichten, het Nederlandsch bezit van deze fondsen sterk ingekrompen is.

In andere Amerikaansche fondsen ging hier weinig om. Spoorwegaandelen waren evenwel vaster op het bericht, dat president Wilson persoonlijk zal trachten spoorwegbesturen en personeel tot elkaar te brengen. De tot dusver bekend geworden voorloopige jaarcijfers der Amerikaansche spoorwegen (vooral van de Southern Railway en Union Pacific) maken een uitstekenden indruk.

Anaconda Coppers stegen hier van 165 11/10 tot 170 3/4 pCt. op grond van gunstige exploitatie-berichten en wegens uitbreiding van het bedrijf door verwerving van nieuwe onderhoorige maatschappijen.

	12 Aug.	16 Aug.	18 Aug.	Rijzing of daling.
American Beet Sugar	82 1/2	84	84 1/8	+ 1 3/8
American Car & Foundry ..	57 9/10	59 9/10	61	+ 3 7/10
American Hide & Leather ..	53 1/8	54 3/4	55 3/4	+ 2 3/8
Amer. Smelting & Refining	88	91	92 1/8	+ 4 3/8
Anaconda Copper	165 11/10	167 1/2	170 3/4	+ 5 1/10
Central Leather	58 1/4	58 1/8	59 1/8	+ 7/8
Studebaker	128	129 1/2	129 1/2	+ 1 1/2
United Cigar	48 1/2	50 7/10	50 1/2	+ 2
U. S. Steel Corp.	82 3/4	83 7/10	86 3/10	+ 3 9/10
Intern. Merc. Marine gew. ..	25 1/8	26 1/2	34 1/8	+ 9
" " " pref.	87 7/8	89 3/4	96 7/8	+ 9
" " " Cert. v. 4 1/2 % Oblig.	97	100 1/2	102 1/10	+ 5 1/10
Atchison Topeka	104	104 3/10	103 5/8	- 3/8
Denver & Rio Grande	14 5/8	14 11/10	14 7/8	+ 1/4
Erie	35 1/2	36	35 11/10	+ 3/10
Missouri Kansas & Texas ..	5 3/10	5 1/2	5 3/4	+ 7/10
Southern Pacific	95	95 15/10	95 1/4	+ 1/4
Southern Pacific 4 % conv.	84 1/8	84 1/2	83 1/2	- 5/8
Southern Railway	21 7/8	22 1/2	22 3/8	+ 3/4
Union Pacific	137 11/10	139	138 15/10	+ 1 1/4

De iets grotere belangstelling, die de Amerikaanse afdeling te beurt is gevallen, heeft de toch reeds geringe aandacht van de locale markt afgeleid. Dientengevolge vonden door gebrek aan steun hier en daar koersafbrokkelingen plaats, die nochtans in geen enkel geval van beteekenis waren.

Bankaandelen, industriële soorten, cultuurfondsen en scheepvaartandaelen vormden uitzonderingen en sluiten hooger.

Scheepvaartfondsen waren doorgaans willig. Voor aandelen Holland-Amerika Lijn bestaat hier, naar het schijnt, nog steeds Deutsche vraag, de koers verbeterde van 402 tot

414 1/2 pCt.; die van Kon. Nederl. Stoomboot-Mij. van 201 1/4 tot 209 1/4. Het slot was, met uitzondering voor Bothnia's, die lager sluiten, op de hoogste noteringen van de week.

In de petroleumafdeling oefende de mededeeling, dat aandeelen Koninklijke erlang een grotere markt zullen krijgen door introductie van het fonds ter beurze van New York, geenerlei invloed op de betrokken waarden uit. Rumeensche oliesoorten waren gedrukt, daar de vraag nopens de Rumeensche toekomstige inmenging in den Europeeschen strijd weer sterk naar den voorgrond wordt geschoven. Oklahoma's zetten hun opwaartsche beweging voort. Russian General Oils stegen van 111 1/2 tot 122 pCt.

Bij gebrek aan stimulerende berichten bleef de rubbermarkt in één doen. Aandeelen Amsterdam Rubber en Oost-Java werden eenige punten lager, Kali Telepaks en Tji-boeni's eenige punten hooger afgedaan.

Uiterst lusteloos was de houding voor tabakken. Indien de geruchten nopens de voorgenomen oprichting van een Duitsch Centraal Inkoopbureau voor tabak hier te lande juist mochten zijn, is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat spoedig de Duitsche grenzen voor tabaksinvoeren weer geopend zullen worden, doch tevens bestaat dan de kans, dat bij de toekomstige veilingen deze „Einkaufstelle" een al te grooten invloed op de prijsvorming zal kunnen uitoefenen.

	12 Aug.	16 Aug.	18 Aug.	Rijzing of daling.
Koloniale Bank	139 1/2	140 1/4	146	+ 6 1/2
Ned. Handel-Mij. rescontre	174	175 1/2	175	+ 1
Rotterd. Bankverein	132 1/4	132 3/4	133 5/8	+ 1 3/8
Alg. Ned.-Ind. Electr. Mij.	142 1/2	144 3/4	145	+ 2 1/2
Amsterd. Superfosf.fabr. ..	174 3/4	170	170 1/4	- 4 1/2
Centrale Guanofabrieken.	145	151	150	+ 5
Insulinde Oliefabrieken ..	207	208	209 1/2	+ 2 1/2
Vorstenlanden aand.	220	221 3/4	221 3/4	+ 1 3/4
Vorstenlanden Winstaad. f 230	f 230	f 234	f 228	- f 2
Pagottan Cult. Mpij.	188	193	194	+ 6
Tels & Co. Handel-Mpij.	133	136 1/2	137	+ 4
Ketahoen gew.	24	23 1/2	22 1/2	- 1 1/2
Ketahoen pref.	41 1/2	42	41	- 1/2
Paleleh gew.	17 1/4	18 3/4	17	- 1/4
Paleleh pref.	50	56 3/4	54 1/2	+ 4 1/2
Gecons. Holl. Petr.	197 3/4	200 3/4	196 1/4	- 1 1/2
Intern. Rum. Petr.	105	106	102	- 3
Koninklijke	500 1/2	500	500	- 1/2
Moeara Enim	232 3/4	230	227 1/2	- 5 1/4
Perlak	46 3/4	46 15/10	46	- 3/4
Orion	77	76	76	- 1
Amsterdam Rubber	197 1/2	196	194 1/2	- 3
Amsterdam Java Rubber.	36	33 1/2	33 3/4	- 2 1/4
Del Batavia	150	148 5/8	148	- 2
Koloniale Rubber	74 1/2	71 1/8	71	- 3 1/2
Nederl. Rubber	68 1/4	68 1/4	68	- 1/4
Oost Java Rubber	262	260 1/8	258	- 4
Preanger Rubber	127	125 1/2	126	- 1
Intercontinental Rubber. .	13 3/8	14	15	+ 1 3/8
Holland—Amerika Lijn ..	402	406	412 1/2	+ 10 1/2
Java-China-Japan Lijn ..	154	158 1/2	157 1/2	+ 3 1/2
Koninkl. Holl. Lloyd.	174 3/4	177 1/4	178 3/8	+ 3 7/8
Koninkl. Nederl. Stomb.	201 1/4	204	207 1/2	+ 6 1/4
Nederl. Scheepvaart Unie	162 3/4	163 3/4	164 3/4	+ 2
Oostzee Stoomvaart-Mij. .	360 1/2	362	361	+ 1/2
Amsterd.-Deli Cert.v.Aand	242	240	247 1/2	+ 5 1/2
Besoecki Tabak	155 1/4	155 1/2	159 1/2	+ 4 1/4
Deli Maatschappij	550	—	545 1/4	- 4 3/4
Medan Tabak	201 1/8	200	200 3/10	- 1 3/10
Alg. Ned.-Ind. Théé cult.	97	96 3/8	95 1/2	- 1 1/2
Banjoewangie Thee- en en Rubber-cult.	87 1/2	83	83 1/2	- 4

De beurs te Londen werd gunstig beïnvloed door het bericht, dat kort na de Fransche, thans ook een Engelsche leening van \$ 250 miljoen in de Unie tot stand zal komen. Een groot deel van de bij de Engelsche regeering volgens het bekende effecten-mobilisatieplan ingeleverde obligatiën verhuist thans voor onderpandsdoeleinden naar de andere zijde van den Oceaan. Blijkbaar om voor nieuwen voorraad te zorgen is thans de makelaars-commissie van 1/8 tot 1/4 pCt. verhoogd, waardoor men in beurskringen allicht zijn best zal doen, nog meer fondsen ten behoeve van de regeering van het publiek los te krijgen.

In elk geval was de beurshouding aan de Theems in de afgelopen week vrij vast, o.a. voor Consols, Argentijnsche waarden, Marconi's (17 7/8—19 1/8) en Steels (92 7/8—95).

Te Parijs was de beursstemming minder gunstig. Fransche Rente ging van 63,80 tot 63,70 terug. De Fransche handelsbalans is over het eerste halfjaar van 1916 sterk

passief; het nadeelig saldo bedraagt bijna fr. 6 milliard. De ontvangsten uit indirecte belastingen en monopolies over de maand Juli zijn daarentegen nogal bevredigend; bij een totaalcijfer van fr. 365.135.400 toonen zij in vergelijking met Juli 1915 een vermeerdering aan van fr. 74.377.400.

Russische fondsen werden ook ter beurze van Parijs lager afgedaan. 4 pCt. Consols 1889 daalden van 80,15 tot 79,85.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Tarwe. In het begin der afgelopen week was de stemming voor tarwe rustiger. Officieele berichtgevers uit Canada lieten weten, dat de berichten omtrent schade sterk overdreven waren en dat tegenover de mindere opbrengst in sommige districten zeer goede oogsten stonden in andere gedeelten van het land. Ook in de Vereenigde Staten was men hoopvoller gestemd en de tarweprijzen daalden sterk.

In de laatste dagen der week is de toestand echter weder geheel veranderd. Uit Canada bericht men nu toch weder belangrijke schade, die zich in den allerlaatsten tijd schijnt te hebben ontwikkeld, in Noord-Amerika wordt de opbrengst van zomertarwe weder lager geraamd en de prijsverlaging van het begin en midden der week is weder meer dan ingehaald. Septembertarwe te Chicago noteerde den 19 Augustus weder 4 $\frac{1}{8}$ cent hooger dan op den Zaterdag tevoren en dezelfde onrust heeft zich weder van alle markten meester gemaakt.

Tot zekere hoogte schijnt de prijsloop aan de Amerikaanse tarwemarkten veroorzaakt te worden door den speculatieven handel en de sterke fluctuaties zijn daarvoor wel een aanwijzing. Voor de tarwe-importeerende landen in Europa schuilt daarin groot gevaar, waaraan zeer bezwaarlijk te ontkomen is en de reden daarvan ligt weder in de tegenwoordige abnormale omstandigheden. De nieuwe tarwoogsten in Noord-Amerika en Canada, welke landen in het afgelopen seizoen hebben voorzien in 6/7 van de behoeften van Europa, zullen daarvoor in dit jaar waarschijnlijk niet voldoende zijn. Ook de groote overschotten van de oude oogsten zijn waarschijnlijk niet in staat om beide Noord-Amerikaansche landen in de gelegenheid te stellen, Europa op dezelfde ruime wijze van tarwe te voorzien als in het afgelopen seizoen. Nu zoude dit in gewone tijden geen onrustbarend vooruitzicht zijn, gezien de groote voorraden in Argentinië en Australië, waar nog ongeveer 900.000 en 2 $\frac{1}{2}$ à 3 millioen ton oude tarwe aanwezig is, terwijl in December en Januari daar de nieuwe oogsten kunnen worden verwacht. Deze groote overschotten zouden dus gemakkelijk het Amerikaanse tekort kunnen aanvullen, als er maar gelegenheid bestond, ze naar Europa te transporteerden. En die gelegenheid nu bestaat juist niet in voldoende mate. In de laatste maanden zijn per week van Argentinië en Australië tezamen gemiddeld slechts ongeveer 65.000 ton verscheept, terwijl 170.000 ton per week beschikbaar zouden zijn tot het einde van Januari 1917. De groote voorraden in beide landen kunnen dus niet den aan hun grootte evenredigen invloed op de tarweprijzen in de overige wereld uitoefenen en de waarde van het Noord-Amerikaansche tekort wordt dus abnormaal groot evenals de macht van den speculatieven handel, welke op den loop der Amerikaansche markten grooten invloed heeft. De loop der markten is dus voor Europa van zeer groote beteekenis en de prijsbeweging voor tarwe heeft zoowel in Europa als in Argentinië de fluctuaties van Chicago nauwkeurig gevolgd.

Mais. Gedurende de afgelopen week hebben de maisprijzen zich op dezelfde wijze bewogen als die van tarwe. De prijsdaling was echter minder hevig en werd behalve door het voorbeeld der tarwe veroorzaakt door den in Noord-Amerika na lange droogte gevallen regen. Deze schijnt echter niet voldoende te zijn geweest om het reeds gedane kwaad te herstellen en toen aan het einde der week de stemming aan de graanmarkten algemeen vaster werd, is in Amerika de mais hooger gestegen dan in deze geheele campagne tot nog toe het geval was geweest.

De verschepingen waren groot, maar de vaste stemming aan de Europeesche markten heeft daarvan geen invloed ondervonden. De omzet is nog steeds van flinke beteekenis.

De markt in Argentinië heeft ondanks de groote nog te verschepen hoeveelheden en het gebrek aan scheepsruimte, na eenige prijsverlaging in het begin der week, de beweging in Amerika gevolgd en is nu weder op het hoogste tot nog toe bereikte niveau gekomen.

Gerst was eveneens zeer vast. Noord-Amerika klaagt over slechte kwaliteiten in het Middenwesten, waardoor die

streken de betere gerstsoorten, welke zij anders zelf voortbrengen, nu uit Californië betrekken. De Canadeesche oogst belooft belangrijk kleiner te worden dan die van het vorige jaar en met goede vraag in Europa zijn de prijzen overal flink gestegen. Bovendien zijn de dure maisprijzen daaraan zeker ten deele schuld.

Haver. Dit artikel heeft aan de algemeene vastheid het minst meegedaan. De verschepingen waren weder zeer groot, voornamelijk voor Frankrijk, doch met zeer goede oogstverwachtingen in Europa zoowel als in Amerika, waar het weder zeer gunstig is voor het binnenhalen van den haver-oogst, is de vraag zeer kalm.

Lijnzaad is weder duurder. Droogte in Argentinië, hitte in sommige gedeelten van Noord-Amerika en vorst in Canada hebben daartoe medegewerkt. De gezamenlijke oogst in Noord-Amerika en Canada wordt nu geschat op niet meer dan 16 millioen bushels, zoodat het door Argentinië voor de Noord-Amerikaansche consumptie te leveren gedeelte zeer groot zal moeten zijn. Daar is dan ook lijnzaad bijna dagelijks in prijs gestegen.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires*)		
	Tarwe Sept.	Mais Sept.	Haver Sept.	Tarwe Sept.	Mais Sept.	Lijnz. Sept.
21 Aug. 1916	150 $\frac{1}{4}$	86 $\frac{1}{2}$	45 $\frac{1}{2}$	9,30	4,90	13,80
14 „ 1916	137 $\frac{1}{2}$	83 $\frac{1}{8}$	43	9,65	5,15	13,55
21 Aug. 1915	102 $\frac{5}{8}$	74 $\frac{7}{8}$	38 $\frac{3}{4}$	12,30	4,85	10,95
21 Aug. 1914	99 $\frac{1}{2}$	79 $\frac{7}{8}$	45 $\frac{5}{8}$	—	—	—
20 Juli 1914	82 ¹⁾	56 $\frac{3}{8}$ ¹⁾	36 $\frac{1}{2}$ ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept.

*) De noteeringen van Buenos Aires zijn van 17 en 10 Augustus.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	21 Aug.		Soorten.	14 Aug.	
	21 Aug.	14 Aug.		21 Aug.	14 Aug.
Tarwe	368 ¹⁾	368 ¹⁾	Haver 38 lb. white clipped	17,25 ¹⁾	17,25 ¹⁾
Rogge No. 2 Western	nom.	nom.	Lijnkoeken. Nd.	—	—
Mais La Plata	265 ¹⁾	265 ¹⁾	Amer. van La Plata-zaad	168 ¹⁾	168 ¹⁾
Gerst 46 lb. feeding	370 ¹⁾	370 ¹⁾	Lijnzaad La Plata	537,50	522,—

¹⁾ Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	13-19 Aug. 1916	Sedert 1 Jan. '16	13-19 Aug. 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	17.812	1008.152	—	15.893
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	17.812	555.210	—	—
Rogge	—	16.641	—	—
Boekweit	—	8.690	—	503
Mais	60	255.810	—	94.118
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	56.495	—	—
Gerst	—	56.079	—	4.549
Haver	—	23.110	—	4.218
Lijnzaad	—	55.701	—	34.020
Lijnkoeken	—	94.109	—	5.435
Tarwemeel	—	13.445	—	—
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	1.261	—	—

Markten in Nederland.

Nog steeds wordt een groot aantal stoomschepen met voor Nederland bestemd graan aan de Engelsche kust opgehouden. Omtrent de voorwaarden, waarop de Britsche Regeering bereid is de schepen hun reis te laten voortzetten, is nog steeds geen overeenstemming bereikt en intusschen laat het gebrek aan veevoeder in ons land zich steeds meer gevoelen.

Gelukkig is nog telkens voldoende tarwe aangekomen om de behoefte te dekken, zoodat de met zooveel zorg gevormde voorraad nog niet behoefte te worden aangetast. Aan andere graansoorten bestaat echter gebrek, vooral aan haver, voor welke graansoort in de laatste dagen prijzen worden betaald, die het hoogste gedurende den oorlog bereikte niveau zeer belangrijk overtreffen. Voor de kleine

hoeveelheden, die nog te vinden zijn, is tot Fl. 26.— per 100 KG. betaald. Met ongeduld wordt echter ook naar distributie van gerst, mais en lijnkoeken uitgezien, aan welke artikelen de behoefte al evenzeer buitengewoon groot is.

METALEN.**IJZER EN STAAL.**

Engeland. Nieuwe voorstellen, nieuwe voorwaarden en verzwaarde voorschriften dagen nu op, hetgeen opwindend veroorzaakt en verontrustend invloed op den handel uitoefent. De aanvragen naar ruw-ijzer nemen geen einde. Het schijnt zelfs zeer onwaarschijnlijk, dat er eenige verlichting in den toestand zou te brengen zijn, indien er meerdere hoogovens in werking werden gesteld.

Duitschland. De uitbreiding van de ruw-ijzer productie maakt goede vorderingen en uit de onlangs gepubliceerde mededeelingen blijkt, dat de omzet der maand Juli 1.134.306 ton bedroeg tegen 1.081.507 ton in de vorige maand. Dit is sedert het uitbreken van den oorlog wederom een record-cijfer.

Amerika. De nieuwe spoorslag, gegeven aan de staalmarkt gedurende de maand Juli heeft tot verdere ontwikkeling geleid. Het bedrag der aankopen voor binnenlandsch gebruik is thans grooter dan het sinds weken is geweest. De geheele staalproductie van de eerste helft van 1917 is reeds voor buitenlandsche rekening gecontracteerd; dit heeft in kringen van binnenlandsche verbruikers bijzonderen indruk gemaakt.

KOPER.

Statistiek van Henry R. Merton & Co. Ltd.

	15 Aug. 31 Juli 15 Juli			31 Juli.		
	1916.	1916.	1916.	1915.	1914.	1913.
Voorraad in Engeland en in Frankrijk ..	5.822	5.965	7.464	29.513	22.314	21.169
Zeiland v. Chili	1.450	2.175	1.850	1.900	1.425	2.175
Id. van Australië	3.750	3.500	3.500	3.700	3.000	5.000
Totaal ..	11.022	11.640	12.814	35.113	26.739	28.344
Fijn Koper te Rotterdam	1.150	1.150	1.150	1.150	2.900	4.000
Id. te Hamburg	*2.867	*2.867	*2.867	*2.867	2.867	1.584
Id. te Bremen	*1.106	*1.106	*1.106	*1.106	1.106	1.699
Totaal ..	16.143	16.763	17.937	40.236	33.612	35.627
Prijs van Staandaard Koper p.t.	£ 116.-/-	£ 111.-/-	£ 90.10/-	£ 71.5/-	£ 56.10/-	£ 66.7/6

* Als op 31 Juli 1914, sedert wanneer geen opgaven zijn ontvangen; thans waarschijnlijk nihil.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	Ijzer Clcv. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
18 Aug. 1916..	nom.	113.-/-	169.5/-	29.15/-	54.-/-
11 „ 1916..	nom.	112.-/-	171.-/-	29.5/-	49.-/-
20 Aug. 1915..	64/2	65.-/-	148.2/6	21.5/-	60.-/-
21 Aug. 1914..	52/6 1/2	56.10/-	144.-/-	23.-/-	30.-/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

De schrale hoeveelheid brandstof, die ter markt kwam, werd in betrekkelijk kleine hoeveelheden toebedeeld.

Naar brandstof voor de industrie was matige vraag, terwijl stoomkolen zeer schaarsch waren.

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Petroleum Review“.)

Londen, 11 Augustus 1916.

Benzine. Onderstaand volgen de kleinhandel-prijzen voor de verschillende merken in Engeland en Wales:

No. 1	2 s. 10 d.	} per gallon.
No. 2	2 s. 9 d.	
No. 3	2 s. 8 d.	

In Schotland en Ierland zijn alle soorten 1 d. per gallon duurder.

Geraffineerde petroleum. Sedert het laatste bericht zijn de prijzen 1 1/2 d. gestegen; zij zijn nu:

2e destillaat	1 s. -1 d.
Standard White	1 s. 1 1/2 d.
Water White	1 s. 2 1/2 d.

Smeeroliën. Markt vast. Prijzen als volgt:

American red	vanaf £ 21
American pale	„ £ 21
American dark cylinder	„ £ 15
American filtered cylinder ..	„ £ 17.12/6

Paraffine. De loopende prijzen zijn:

140° Smeltpunt.....	6 d.	} per lb.
130—132° ..	5 1/4 d.	
125—128° ..	4 7/8 d.	
118—120° ..	4 1/2 d.	

Terpentijn. Markt vast.

Amerikaansch loco.....	42 s.
September/December	42 s. 4 1/2 d.
Januari/April	43 s. 4 1/2 d.

Stookolie en vethoudende oliën. Geen officieele noteringen.

Liverpool, 10 Augustus 1916.

Petroleumproducten vinden vasten verkoop. Amerikaansch wordt 11. d. tot 1 s. per gallon genoteerd. Geen Russische olie aan de markt.

Spiritus is nu genoteerd 2 s. 10 d. per kleinhandel-gallon, doch leveringen volgen moeilijk.

Bakou, 10 Augustus 1916.

De markt voor ruwe olie is vast. De noteringen bedragen 45 kopeken per poed.

New York, 10 Augustus 1916.

Geraffineerd in kisten	11,50 c.	} per gallon.
Standard White in vaten	8,95 c.	
Credit Balances	2,60 c.	
Pennsylvanian Crude	\$ 2,60 per vat.	

Philadelphia, 10 Augustus 1916.

Standard White is 8,95 c. per gallon genoteerd.

Aan de „Moniteur du Pétrole Roumain“ van 1/14 Augustus ontleenen wij het volgende omtrent het Roemeensche petroleumbedrijf:

De prijzen der ruwe olie hebben hun vast karakter behouden. Het type. Bustenari noteert fr. 8,40 à 8,50 de 100 kilogram. De andere soorten zijn met dezen prijs in overeenstemming.

De totale productie heeft een aanzienlijke vermindering ondergaan.

De boorwerkzaamheden ondervinden belemmering, enerzijds door de duurte der materialen, anderzijds door het gebrek aan werkkrachten, veroorzaakt tot op zekere hoogte door het onder de wapenen roepen der werklieden.

De stringen in het verkeer op de voornaamste lijnen hebben den uitvoer sterk beïnvloed. Het verkeer langs den Donau heeft nog niet plaatsgevonden. Ofschoon er in beginsel toe besloten is, heeft het gebrek aan sleepbooten de exploitatie vertraagd.

Het Roemeensche gouvernement, gezien de weinig zekere tijden, heeft aan de petroleummaatschappijen de wensch te kennen gegeven, dat zij zouden overgaan tot vorming van een stock, voldoende voor drie maanden.

Uit verschillende conferenties, die de minister van industrie had met vertegenwoordigers uit de petroleum-nijverheid, bleek dat men reserve-voorraden wenschte van 15,000 wagons residu en 250 wagons minerale oliën.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,

Manchester dd. 9 Augustus 1916.

De Amerikaansche katoenmarkt is de laatste week zeer zenuwachtig geweest en de prijzen fluctueerden dagelijks zenup. Slechte oogstberichten en een zeer hooge schatting van de consumptie gedurende het afgelopen oogstjaar hebben de prijzen binnen eenige dagen met circa 1/2 penny doen stijgen, op welke stijging ook nog dekkingskopen van baissiers en het slechte Bureau-rapport invloed hebben gehad. Men beweert, dat indien de gepubliceerde schatting van de consumptie juist is en er ook dit seizoen evenveel katoen gebruikt zal worden, de vermoedelijke oogst zeker te klein zal blijken. Egyptische katoen blijft na scherpe fluctuaties vrijwel onveranderd. De nieuwe oogst staat er goed voor en men verwacht, dat gedurende het a.s. seizoen het prijsverschil tusschen Egyptische en Amerikaansche katoen geleidelijk kleiner zal worden.

De vlugge hausse van katoenprijzen heeft de garenmarkt eenigszins verrast en vooral voor binnenlandsch ge-

bruik is er nogal wat gedaan. Naar bijna alle nummers was flinke vraag, zoodat er in de laatste veertien dagen vrij veel orders zijn afgesloten. Over het algemeen zijn de garenprijzen circa $\frac{3}{8}$ penny duurder, hoewel enkele superieure soorten nog iets meer gestegen zijn. De export-handel is evenals andere jaren om dezen tijd zeer rustig, doch tegen oude contracten moeten nog zeer groote hoeveelheden geleverd worden. De uitvoer van garens in Juli was $1\frac{1}{2}$ miljoen lbs. groter dan in Juli 1915, terwijl de uitvoeren in de laatste 12 maanden totaal 18 miljoen lbs. groter zijn geweest. De vraag naar 40e mule van Indië is nog gering en er wordt slechts weinig afgesloten. De fabrieken in Bombay hebben nogal Amerikaansche en Egyptische garens gekocht, terwijl ook iets in 80/2 en 100/2 bundels gedaan is. Calcutta en Madras koopen nog absoluut niet en men begrijpt niet, hoe men daar zoo lang uit de markt kan blijven.

De vraag naar manufactures is wel toegenomen, ofschoon het groote moeite kost, koopers te overtuigen, dat de tegenwoordige prijzen redelijk zijn. De laatste week zijn de katoenprijzen meer dan $\frac{1}{2}$ penny gestegen en koopers bieden nu prijzen, die een week geleden door fabrikanten gevraagd werden. De geregelde prijsstijging der laatste maanden begint invloed te hebben op de overzeesche markten en handelen beseffen nu, dat zij zeer verhoogde prijzen zullen moeten betalen als zij hun sterk verminderde voorraden weer willen aanvullen. Berichten uit Engelsch-Indië luiden vrij gunstig, hoewel de laatste hausse weer verschillende zaken heeft doen afspringen. China heeft weer iets gekocht, terwijl ook nogal wat voor Java gedaan is en zoowel Zuid-Amerika als de Engelsche koloniën geregeld blijven koopen. Het binnenland blijft nog steeds druk.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.

(Middling Uplands.)

	18 Aug. '16	11 Aug. '16	4 Aug. '16	18 Aug. '15	18 Aug. '14
New York	14,40 c	14,10 c	13,90 c	9,60 c	— c
Liverpool	8,86 d	8,54 d	8,57 d	5,42 d	6,50 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16 tot 17 Aug. '16	Overeenkomstige perioden	
		1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	84	43	14
„ Atlant. Havens	45	22	7
Uitvoer naar Gr. Brittannië	76	20	2
„ „ 't Vasteland.	102	66	3
„ „ Japan etc...	26	10	—

Vorraden in duizendtallen	11 Aug. '16	11 Aug. '15	11 Aug. '14
Amerik. havens	490	703	228
Binnenland	299	434	101
New York	84	334	108
New Orleans	116	130	52
Liverpool	677	1348	908

WOL.

Niettegenstaande de lusteloze vacantiestemming te Bradford blijft voortduren, is er meer vraag te constateeren voor crossbred tops; er zijn zelfs enkele belangrijke orders geplaatst. De prijzen hebben echter geenerlei wijziging ondergaan.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
18 Augustus 1916	53	39	32 $\frac{1}{2}$	27 $\frac{1}{2}$	25
11 „ 1916	53	39	32 $\frac{1}{2}$	27 $\frac{1}{2}$	25
18 Augustus 1915	41	33 $\frac{1}{2}$	29	26	24

SUIKER.

Onze Bietsuikermarkt was gedurende de afgelopen week zeer kalm gestemd en de prijzen toonden weinig verandering. Na afdoeningen tot f 26 $\frac{20}{32}$ en f 27,— sluit de markt op f 26 $\frac{10}{16}$ voor Oct./Dec.-levering.

Volgens F. O. Licht ontwikkelt zich de beetwortelooft in

Duitschland goed, terwijl het weder in Nederland en Oostenrijk-Hongarije eveneens gunstig was voor den groei der bieten.

Op Java was het zeer stil aan de suikermarkt. Noch in 1916 suikers, noch in suikers uit den volgenden oogst- werden afdoeningen gemeld.

De afschepingen van Java gedurende Juli bedroegen volgens telegrafische berichten 220.800 tons tegen 263.000 tons verleden jaar.

In Amerika bleef de stemming gedrukt bij een notering voor spot-centrifugals van 5.75 c. Voor afscheep van Cuba is de vraagprijs 4.50 c. f.o.b. Cubas voor September- en Maart-afschep worden te Londen genoteerd met resp. 20/8 en 17/3 tegen 22/- en 17/9 verleden week. Het groote prijsverschil tusschen September- en Maart-afschep is wel opmerkelijk en moet verklaard worden door de verwachting, dat de volgende Cuba-oogst, die zeer groot belooft te zullen worden, slechts tot verlaagde prijzen zal kunnen worden ondergebracht.

De voorraden in Amerika bedragen 267.000 tons tegen 325.000 tons verleden jaar.

Het weder op Cuba blijft onveranderd gunstig.

De Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1916	1915	1914
Aanvoer der week t/m			
13 Augustus	6.424	13.140	14.000 tons
Totale aanvoer sedert			
1 December	2.915.515	2.424.731	2.453.328 „
Voorraad op 14 Aug...	448.000	415.000	— „
Nogwerkende fabrieken	5	5	3

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Oct./Dec.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Java: fob.	Americ. Granu- lated fob.	
18 Aug. 1916	f 26 $\frac{10}{16}$	47/1 $\frac{1}{2}$	21/3	29/6	5,75
11 „ 1916	„ 26 $\frac{7}{8}$	47/1 $\frac{1}{2}$	21/3	29/6	5,77
18 Aug. 1915	„ 19 $\frac{1}{8}$	31/-	20/3	—	4,86 a 4,95
18 Aug. 1914	„ 13 $\frac{7}{10}$	33/6	—	—	6,53
21 Juli 1914	„ 11 $\frac{15}{32}$	18/-	—	—	3,26

RUBBER.

De prijzen voor Plantage-rubber zijn in den loop der voorafgaande week voor alle posities eenigszins gedaald, het minst echter voor de verdere termijnen, waarvoor verkoopers zeer gereserveerd zijn.

Para blijft zich nog steeds in belangstelling verheugen, de verdere termijnen noteeren echter belangrijk lager, September 2/10, October 2/8 $\frac{3}{4}$, November 2/8 $\frac{1}{4}$, waaruit blijkt dat de vraag zich bijna uitsluitend beperkt tot loco en Augustus levering.

Noteeringen:

Prima Hevea Crepe loco/Aug. 2/3	einde vorige week 2/4
„ „ „ Septemb. 2/3 $\frac{1}{2}$	„ „ „ 2/4 $\frac{3}{4}$
„ „ „ Oct./Dec. 2/4 $\frac{1}{2}$	„ „ „ 2/5 $\frac{1}{4}$
„ „ „ Jan./Juni 2/5	„ „ „ 2/5 $\frac{1}{4}$
Smoked Sheets $\frac{1}{4}$ d. minder	„ „ „ $\frac{1}{4}$ d. mind.
Hard cure fine Para loco .. 2/11 $\frac{1}{2}$	„ „ „ 2/11

KOFFIE.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
19 Aug. 1916	294.000	6400	1.606.000	6700	12 $\frac{5}{8}$
12 „ 1916	298.000	6325	1.709.000	6700	12 $\frac{11}{16}$
19 Aug. 1915	329.000	4900	1.829.000	5550	12 $\frac{1}{2}$
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
19 Aug. 1916 ..	55.000	301.000	263.000	2.060.000
19 Aug. 1915 ..	81.000	423.000	322.000	2.443.000

Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, (Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Van eene markt, waarop bijna niets omgaat, is voor wekelijksche berichten zelden genoeg stof voorhanden. Zoo ook weer ditmaal. Vrije koffie blijft goed gevraagd tot prijzen van omstreeks 100/110 c., doch de aanvoeren zijn gering en de zaken onbeduidend. En N. O. T.-Santos, 44 c. genoteerd, is zelfs iets hooger, alleen omdat weinig, en dan nog uiterst langzaam, wordt vrijgelaten wat aangevoerd is.

VETTEN EN OLIEN.

Oleo-Margarine. Biedingen ad f 84,—, welke naar Amerika werden geseind voor „Extra” kwaliteiten, werden geweigerd met tegenofferte ad f 86.—.

Er wordt thans f 85.— voor „Extra's” en f 83,— voor goede 2e soorten, op Augustus/September-aflading, franco wal Rotterdam, geboden.

Premier-Jus. Voor Noord-Amerikaansche fabrikaten wil men biedingen van f 82,— probeeren.

Tweede soort Zuid-Amerikaansche werd in het begin der week op aflading tot f 78,— en naderhand tot f 76 1/2 gedaan, alles franco wal Rotterdam.

Eerste soort wordt tot f 79,— op Augustus/September-aflading aangeboden.

Oleo-Stearine onveranderd. Biedingen ad f 72,— voor aflading zijn te probeeren. Er werd tot f 100,— een kleinigheid loco-goed gedaan.

Neutrallard. Er waren offertes op aflading aan de markt tot f 92 1/4.

Imitatie Neutrallard. Men offreert op Augustus-aflading tot f 90 1/4, franco wal Rotterdam,

Katoenzaadolie. „Choiceest” Boterolie wordt tot \$ 24 1/4 (f 58 3/4) per % kg. c. f. Rotterdam aangeboden.

Geraffineerd Cocosvet. De noteering is onveranderd: f 76,— voor Augustus/September-levering.

Talk. In de j.l. Woensdag te Londen gehouden veiling bestond zeer weinig animo. Van de aangeboden 456 vaten Australische talk is niets verkocht geworden.

Er zijn slechts zeer geringe nieuwe partijen voor verkoop en het is de groote vraag of er de volgende week wel een auctie gehouden zal worden. De noteeringen zijn dan ook nominaal.

Op cif. termen hebben verkoopters lagere prijzen aangenomen en kon men goede middelsoorten koopen tot 46/6 per cwt. cif. Londen.

Palmolie. Liverpool meldt hogere prijzen met flinke omzettingen. Aangekomen te Liverpool sinds de vorige week 3016 vaten, terwijl er nog belangrijke hoeveelheden stoomende zijn.

Katoenolie. Crude oil kon in Amerika slechts zeer weinig koopers trekken, tengevolge van de verhoogde prijzen. Refined-oil vast met hooger prijs.

In Londen zoowel als in Hull is de stemming kalm met onderanderde prijzen.

Soya Boonenolie. De aandacht, welke men in Engeland de vorige week aan dit artikel schonk, heeft opgehouden en de markt is thans kalm.

Cocosolie. Zoowel stoomende Cochinchina als gewone Ceylon tot vorige prijzen te koop, zonder afdoeningen van belang.

Ricinusolie in Londen zeer vast met nog steeds stijgende prijzen.

Vischoliën vast met hogere prijzen.

Olijfolie. Liverpool rapporteert een vaste markt met geringe vraag.

Lijnolie onregelmatig. Was in het begin dezer week de stemming zeer flauw met aanmerkelijk lagere prijzen, thans is de markt bezig zich te herstellen.

Raapolie langzaam stijgende.

COPRA.

De markt was deze week onveranderd kalm gestemd en er ging alleen in de telquel-soorten (hoofdzakelijk in Padang) een en ander om, op basis van f 37 1/2 voor Java f. m. s.

Ceylon cif. Londen £ 31.10.— en cif. Marseille £ 34.10.—.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

19 Augustus 1916	...	f 37 1/2	} N. O. T. cond.
12 „ 1916	...	„ 38	
19 Augustus 1915	...	„ 28 3/4	
19 Augustus 1914	...	„ 30 1/4	
20-25 Juli 1914	...	„ 28 3/4	

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

18 Aug. 1916. De vrachtenmarkt onderging in de afgelopen week geen verandering.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo.	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
14/19 Aug. 1916	—	—	—	12/4 1/2	—	158/-
7/12 „ 1916	—	—	—	11/5	—	160/8
16/21 Aug. 1915	—	—	9/4	9/-	70/-	65/-
17/22 Aug. 1914	—	—	—	3/6	—	18/3
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
14/19 Aug. 1916	—	—	—	—
7/12 „ 1916	—	—	—	—
16/21 Aug. 1915	—	—	—	—
17/22 Aug. 1914	—	—	—	97/6
Juli 1914	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middelbro	Carthagen Middelbro	Griekenland Middelbro	Poti Middelbro
14/19 Aug. 1916	18/6	19/-	20/6	—
7/12 „ 1916	19/-	19/-	—	—
16/21 Aug. 1915	10/6	12/6	—	—
17/22 Aug. 1914	5/6	6/9	7/-	—
Juli 1914	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
14/19 Aug. '16	34/-	63/3	—	—	f 6,50	—
7/12 „ '16	34/-	62/8	74/6	—	„ 6,50	—
16/21 Aug. '15	fr 21,75	24/3	26/-	21/6	„ 6,—	—
17/22 Aug. '14	„ 7,50	9/-	11/-	18/-	—	—
Juli '14	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
14/19 Aug. 1916	110/-	—	—	—
7/12 „ 1916	100/-	—	—	—
16/21 Aug. 1915	52/6	75/-	—	60/- 1)
17/22 Aug. 1914	20/6	30/-	—	22/- 1)
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

1) Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitch-pine per St. Pat. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVACHTEN.

Er is niets van belang te vermelden.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Mussale goed, Bovenrijn	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
14-19 Aug. 1916	0,30	0,40	—	gunstig
7-12 „ 1916	—	—	—	gunstig
16-21 Aug. 1915	0,25	0,35	—	gunstig
17-22 Aug. 1914	—	—	—	—
20-24 Juli 1914	0,60	0,70	1,05	gunstig

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

MACHINEFABRIEK EN SCHEEPSWERF VAN P. SMIT JUNIOR

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL f 2.000.000,—

verdeeld in 2000 aandelen aan toonder, elk groot f 1000,—, waarvan geplaatst en volgestort 1500 aandelen.

Commissarissen: { D. G. VAN BEUNINGEN.
F. H. FENTENER VAN VLISSINGEN.
J. W. VAN BEUNINGEN.

Directeur: J. M. L. VAN OUWERKERK.

UITGIFTE VAN EENE

5 pCt. Eerste Hypothecaire Obligatieleening groot f 1.000.000,—

aflosbaar in 20 jaren, aanvangende in 1917, verdeeld in 1000 Obligatiën
aan toonder, groot f 1000,— elk.

De **Rotterdamsche Bankvereniging** bericht, dat de inschrijving op bovengenoemde f 1.000.000,— 5 pCt. Eerste-Hypothecaire Obligatiën op

MAANDAG 28 AUGUSTUS 1916

van des voormiddags 9 tot des namiddags 4 uur

is opengesteld bij hare kantoren te ROTTERDAM, AMSTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Exemplaren van het prospectus en inschrijvingsbiljetten, alsmede exemplaren der statuten, zijn aldaar verkrijgbaar.

ROTTERDAM, 23 Augustus 1916.

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

Boll & Dunlop's Distilleerderij, Rotterdam

OPGERICHT ANNO 1821

Agenten, de Heeren: JACOBSON, VAN DEN BERG & Co., Semarang,
Soerabaya, Batavia, Cheribon
VAN NIE & Co., Medan, Deli
HESTERMAN & Co., Menado
NICHOLAS RATH & Co., New York

GEBR. VAN UDEN
ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieus
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN
Telegram-Adres: „VANUDEN”